

Beyazıt meydanında toplandılar

Kadınlar sevinç içindedir

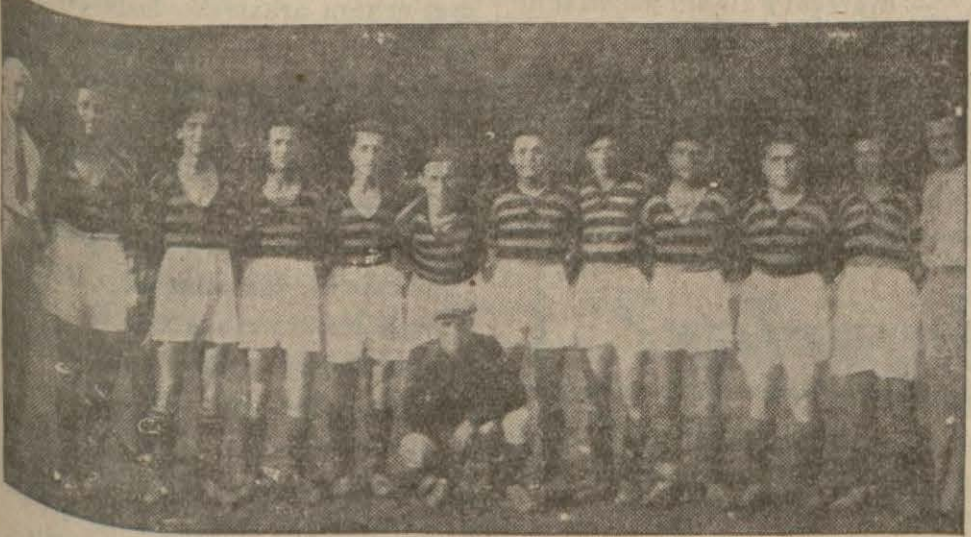
Taksim âbidesine çelenk koydular

Bu sabahki toplantıda Bayan Saadet Refet nutuk söylerken ve toplanan kadınlardan bir görünüş. Meb'us seçilmek hakkının verilmesi üzerine İstanbul kadınları bu sabah Beyazıt meydanında toplanarak tezahüratta bulundular. Saat on bire doğru Cumhuriyet Halk Fırkası vilâyet idare heyeti reisi doktor Bay Cemal, Giresun Meb'usu Bay Tarık Us, emniyet müdürü Bay Fehmi Vural da geldi (Devamı 2 ncide)

Bu haftaki şild maçları

Üçüncü küme liki de başladı

Bu hafta şild maçlarına devam edilecek ve sahasızlık yüzünden bir türlü başlayamayan üçüncü küme liki de başlamış olacaktır. Şild maçları henüz maraklı bir safhaya girmemiş bulunuyor. Bu sefer de ekseriyetle bir kuvvetli bir zayıf takım birbiriyle karşılaşacaktır. Yalnız işin enteresan tarafı, karşılaşacak ikinci küme takımlarının, kümenin en iyilerinden olması ve birinci küme takımları

karşısında boy ölçüşmeğe çıkmalarıdır. Taksimde Galatasarayın karşısında ilk defa Halic takımını göreceğiz. Fenerle karşılaşması icap eden Halic'in, dün de yazdığımız gibi, Fenere hükmen galibiyeti, federasyonun bunu para cezasına çevirme kararına rağmen henüz kalkmamış olacak ki, Fener - Halic maçı galibi sıfatıyla yarın Galatasarayla karşılaşacak.

(Devamı 6 ncide)

M. Maksimos

Istifa haberinin doğru olmadığı anlaşılıyor

Atina, 7 (Hususi) — Bugünkü gazetelerde çıkan tebliğde M. Maksimosun istifa etmediği bildirilmektedir. M. Maksimos yerinde kalacaktır.

Atina, 7 (Hususi) — Son Bulgar — Yunan hudut hâdisesi dolayısıyla gazeteler Yunan hudut karakollarının zayıf olduğuna dair yazılar yazmışlardır. Dün de Trakya âyan âzaları ile meb'usları yaptıkları bir toplantıda hudut karakollarının takviye edilmesi etrafında görüşülmüştür. Bugün gazetelerde Yunan erkânı harbiyesinin bir tebliği çıktı. Bunda diyor ki:

— Yazılan yazılar hakikate uygun değildir. Hudut karakolları zayıf değil, bilâkis son hâdiseden evvel takviye edilmiştir.

İsmet İnönü Haydarpaşa istasyonunda General Salihle konuşurken

Başvekil Trakya'da

Ekim, sıhhat ve mühacir işlerini gözden geçirecekler

Başbakan General İsmet İnönü, Sıhhat Bakanı Dr. Refik, beraberlerinde Trakya Mebusları Şeref, Şakir, Faik, Fuad, Hasan Hayri, Nahid, Şevket, Mahmud Rasim, Başbakanlık hususî kalem müdürü Vedid olduğu halde dün akşamki ekspresle Trakya'ya hareket etmişlerdir.

Başbakan General İsmet İnönü dün Ankaradan geldikten sonra önce muşla Heybeliada'ya gitmiş, sonra Tokatlıyan oteline gelip biraz dinlenmiştir.

Sıhhat Bakanı Dr. Refik, doğrudan Tokatlıyana gitmiştir.

Başbakan General İsmet İnönü (Devamı 6 ncide)

Almanya silâhlanabilecek

Fakat!..

Aynı zamanda da İngiltere ve Fransa silâhlarını azaltarak onun derecesini bulacaklar

Bu ingiliz teklifidir

Almanya'ya öbür devletlerle müsavi hak verilecek mi?

İngilterenin "yeni sulh plânı", bu fikir üzerine kuruludur.

İngilizce Sunday Ekspres gazetesi İngilterenin Almanya'ya silâhlanmada müsavi hak vermek düşüncesini anlatıyor.

İngilterenin Almanya'ya teklifi şu mahiyettedir:

Almanya'ya silâhlarda müsavi hak verilecek... Ancak Almanya da Cenevreye uluslar derneğine dönecek ve Şark Lokarno misakı sınırları dahilinde bir "ademî tecavüz", misakı imzalayacaktır.

(Devamı 6 ncide)

Soy adları nasıl karışmıyacak

ihtilâfları halletmek için bir komisyon teşkil edilecek

Soyadları kanunu mer'iyet mevkiine 2 Kânunusani'de girecektir. O zamana kadar Soyadları alanların kayıt ve tescil muamelesi yapılmıyacaktır. Bazı nüfus memurlarının kanuna uygun olmaksızın yeni Soyadları alanları tescil ettikleri anlaşılmıştır. Dil İşleri Bakanlığında gelen bir emirde kanun tatbik mevkiine girmeden Soyadlarının tescil edilmemesi

bildirilmiştir. Kanunun tatbikatını kolaylaştıracak olan nizamname geldikten sonra kayıt ve tescil işi kolay bir şekilde ve masrafsız olarak yapılacaktır. Soyadları Kanununun bir maddesine göre, kanun ve nizamnamenin tatbikatını kontrol edecek ve Soyadları alacak olanlar arasında çıkacak ihtilâfları halledecek bir komisyon teşkil

(Devamı 6 ncide)

Kadınlar sevinc içindedir!

(Baş tarafı 1 ncide)

ler. Şehir bandosu da meydanın bir köşesinde yer almıştı.

Saat on birde Şehir bandosunun çaldığı İstiklâl Marşı ile merasime başlandı. Marş dinlendikten sonra kadınlar birliği âzasından Bayan Saadet Refet kürsüye çıkarak şu nutku söyledi:

"Ey tarihin en mutlu kadını...

Ey on bir yılın kahramanı, göğüs geren tarihteki hatunu bu toprağa evladını, erini veren ak saçlı oğuz kadını!

Sen ki bağırdında kanayan yaraların için o kara günlerde bile ağlamadın. Gözlerinin ısı, ışığı, dudaklarının bükümü yalnız erdemine yakışan utlu düşündüğünü anlatıyordu. Bugün artık içinden geldiği gibi kara günlerin karşılığı olan bu güne içinde öğünç duyarken göğsünü kabartırken seni bugüne ileten güneş başlı, tan yüzü özlü evladına duygularını göstermek için sevinc yaşları döküyorsun onun göz kamaştıran ışıkları gözlerine bütün bir inançla bakan Türk kadını onda erdeminin akislerini görürken onarıyordu ki bu ışıkları gözlerin nurları gene kendi toprağına, gene kendi anasına hakmak için yanıyordu.

Arkadaşlar!

Bugün sevinc içinde yaşarken kara günleri gene onuk anılarımız içinde saklıyacağımız bugün talili olmakla duyduğumuz sevincle hepimiz biliyoruz ki gene her zamanki gibi yurt için, ulus çindir. Türk kadını, nankör değildir.

Türk kadını duymaz, görmez de değildir. Senelerden beri bağırdında kopan seslerine, gözlerine tutuşan ulusal alevlerle karşılık olan ancak imparatorluk devrinin kanlı toprakları idi. Bu elleri kıran Türk oğlu atasına layık yerî Acun medeniyetinin en üstünde ayırdı. Dün kadınlığı cihan tarihinde Ata Türkün anası olmakla bugün de, gelecekte de en büyük öğünçü duyacaktır.

Savaşta yara saran Türk kadınının şifalı eli ulus işlerinde de ve kendine yakışan, içinde her zaman kaynayan, taşan öz duyguları ulus için yüce bir çok mertlikle bugün de, ve gelecekte de seve, seve vereceğine yüreğinden kopan en temiz duygularla andeder.

Hayat yolunda bütün mesakkatleri paylaşan kadın bu işte de erkeği ile omuz omuza, baş başa, yan yana yürümelerini bilecektir...

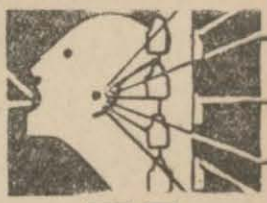
Bayan Saadet Refet'in alkışlanan bu nutkundan sonra Şehir Meclisi âzasından Bay Nakiye de kürsüye çıkarak hararetili bir nutuk söylemiş ve Ata Türkle büyük lere telgraflar çekilmesine karar verilmesini istemiştir. Meydandaki kadınlar bu teklifi alkışlarla kabul ettikten sonra muzika onuncu yıl marşını çalmış, bütün kadınlar hep bir ağızdan muzika ile marşı söylemişlerdir.

Bundan sonra hanımlar otomobillere binerek bir alay halinde Taksime gitmişlerdir. Taksimde Bay İffet Halim de bir nutuk söylemiş, âbideye Şehir Meclisi kadın âzaları, kadın birliği, Hilâliahmer san'at evi, çocuk esirgeme derneği, hastabakıcı hemşireler birliği namına birer çelenk konmuştur.

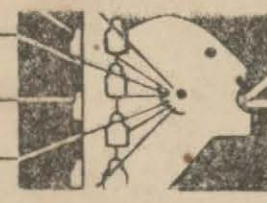
Büyüklerle çekilen tel yazıları şunlardır:

**Türkiye Cumurluk Başkanı
Ulu Kemal Atatürk'e**

Kurultaydan çıkardığı yasa Türk kadınılığının en ulu, koruyucusu olan, Önder Kemal Atatürk'ü Türk anasına verdiği değer için yüksek sesidir, Büyük Atatürk'e bu uğurda sonsuz güler, değerini gene sonsuzluğa götüreceğimize andederiz.

Son Haberler

Yugoslavya Macarları dışarı kovuyor

Adım adım ilerliyoruz

Türkiyede demir sanayii!

Ankara, 6 (A.A.) — Maliye Bakanlığı ile Krupp konsersiyonu arasındaki konuşmalardan sonra Sümerbank ile bu konsersiyonun mümessili arasındaki müzakereler de neticelenmiş ve bir protokola bağlanmıştır.

Protokola göre konsersiyon demir sanayii için Sümerbanka 9 milyon liralık bir kredi mektubu açmıştır.

Bu anlaşma Krupp konsersiyonundan alınması kaydına tâbi değildir. Kredi Krupp konsersiyonunun banka tarafından kabul ve tatbik edilecek tesisat projelerine en müsait fiat teklif ettiği takdirde kullanılacaktır.

Banka, zamanında alâkadar diğer müesseselerden de fiat teklifi isteyecektir. Aldığımız malûmata göre mütehasıs bir heyet demir sanayinin kurulma yeri etrafında tetkikatlarına devam etmektedir. Yaz başlarında inşaata başlanacağı kuvvetle umulmaktadır.

Hudut hâdisesi kapanıyor

Atina, 6 — Son Yunan - Bulgar hudut hâsisesi durgun bir safhaya ve diplomasi yoluna girmiştir.

Gelen haberlere göre, Sofya hükûmeti, Bulgarlar hatalarını itiraf ettikten, bu hususta fena bir niyetleri olmadığı teminatını verdikten sonra hâdiseye kapanmış göziyle bakıyor.

Dr. Süleyman Etem öldü

Gureba hastanesi hekimlerinden doktor Süleyman Edhem, acıyarak öğrendiğimize göre, dün ölmüştür. Süleyman Edhem, İstanbul mebusu, eski müze müdürü Halil Edhem'in oğlu idi. Epiyce zamandır hastalıktan yatıyordu. Cenazesi bugün belediye arkasındaki evlerinden kaldırılacaktır. Kalanlara tazim dileriz.

Bu hâdiseyi Macaristan şiddetle protesto etti

Budapeşte, 6 (A.A.) — Macar Telgraf ajansı Yugoslavyadan yenden hudud dışına çıkarılmış olan 700 kişinin dün akşam Szget'e geldiklerini bildirmektedir.

Şimdiye kadar Yugoslavyadan harce çıkarılmış olan Macarların mikdarı iki bini bulmuştur. Bunlar hemen Budapeşteye gideceklerdir.

Budapeşte, 6 (A.A.) — Macar hükûmeti, Yugoslavyadan Macar tebaasının sorgu suale çekilmeden çıkarılmasına karşı, Cenevrede protestoda bulunmuştur. 900 Macar tebaası gelmiştir. Bugün için 2000 kişi daha beklenmektedir.

Budapeşte, 7 (A.A.) — Bir takım Macarların Yugoslavyadan hudut harici edilmelerinin uyanırdır. Cenevrede protestoda bulunmuştur. 900 Macar tebaası gelmiştir. Bugün için 2000 kişi daha beklenmektedir.

Budapeşte, 7 (A.A.) — Salâhiyettar bir membadan bildirildiğine göre Macar hükûmeti, Macarların kitle halinde Yugoslavyadan çıkarılması meselesinde zarurî gördüğü diplomatik teşebbüsler de bulunmuştur.

Tekzip

Budapeşte, 7 (A.A.) — Macar Yugoslav diplomasi münasebetlerinin kesilmiş olduğuna dair olan ve ecnebi membalardan sızan haber resmi surette tekzip edilmektedir.

Cenevre, 7 (A.A.) — Alman hükûmeti'nin muvafakati elde edilmiş ve inzibat tedbirleriyle meşgul olmanın artık uluslar cemiyeti konseyine ait bir iş olarak kalmış olması dolayısıyla "Sarre," meselesi bilkuvve halledilmiş addedildiğinden şimdi Macar — Yugoslav meselesiyle işgal edilmektedir. Bu iş gayet nazik bir mesele olup M.

Eden, meseleyi uluslar cemiyeti konseyi huzuruna sevk edilmeden evvel bu işte mutavassıtlık rolünü yapmayı kabul etmiştir.

Söylenildiğine göre Macaristan tarafından Yugoslavyanın muhtırasına verilecek cevapta, Belgradın ittihamlarının itilâfıyane ret ve cerhedilmesine gayret edilecektir.

M. Benes, M. Titulesko ve M. Yevtiç dün konseyin içtimaından sonra toplanmışlar ve bugün öğleden sonra yapılacak müzakereleri hazırlamışlardır.

Naziler, sosyalistlik temayüllerini eziyorlar!

Berlin, 7 (A.A.) — Nasyonal sosyalist programını tanzim etmiş olan ve nazizmin önyaklarından bulunan mühendis Gettefreid Feder, müstemlekât komiserliği ve zifesinden kaldırılmıştır.

M. Schacht'ın teşebbüsü üzerine alınmış olan bu tedbirin nazi fırkası içindeki sosyalizme doğru istikamet alan temayülleri ezme mânasına geldiği söylenmektedir.

Nasturiler birleşiyor!

Urfa, 7 (A.A.) — İyi kaynaklardan alınan habere nazaran, Dirzor mintakasında Aneze aşireti nezdine sivil olarak gelen İngiliz memurları Irakı terkeden Nasturilerin yerlerine iskân edilmesi için Aneze aşireti reisi Muckimiye kandırmışlardır.

Almanya-Fransa

Paris, 6 (A.A.) — Harbiye Bakanı General Moren Meclis ordu kom'şyonundaki bildiriminde demiştir ki:

"— Mareşal Petenin geçen temmuzdaki bildirimindenberi Almanya silâhlarını o derecede artırmıştır ki, Fransa'nın şimdi aşağı bir halde kalmamak için yeni tedbirler düşünmesi gerektir.

Mühendisler birliği merkezinin binası

Ankara, 6 (A.A.) — Nafia Bakanı Bay Ali, Türk mühendisler birliği merkezinin Yenişehirde yaptırdığı yeni binasının bugün kü açılma merasiminde şu sözleri söylemiştir:

Baylar,

Türk mühendis birliğinin bu güzel yapısını açmak için toplanmış bulunuyoruz. Çatısı altında seçme bilgi adamlarımızı toplayacak olan bu yapının kurulmasında emeği geçenleri överim.

Arkadaşlar, her şeyden önce şunu söylemek isterim ki, Nafia'nın kurum yasası yurdun bayındırlık işlerini ve bunların başarılmasına yararlı bilgi adamlarını yetiştirilmesini bakanlığımıza yüklemiştir. Bu yönden birlik üyelerinin meslekî hayatlarıyla ilikli olmamız pek yerinde bulurum. Bilirsiniz ki, Türklük demek, sosyal bir düzen kurmak ve ülkemizi bezemek ve donatmak demektir.

Bu düzeni kuracak, yurdu bezeyecek kafalar ve ellerin sahibi de sizlersiniz ve bu işte payınız büyüktür, ağırdır. Şurası da var ki, sayınız henüz yurdun gerekli işlerini karşılayacak kerte de değildir. Memlekette sivil mühendislerin yetişmesi 1888 tarihinde başlar. Büyük dünya savaşına kadar 26 yılda sayıları 301 olup 249 u sağdır.

Birliğin ülküsü kurtarıcı Atatürk'ün açtığı yoldan şaşmaksızın, şapmaksızın ilerliyerek ülküsüne ermektir. Özdileklerimiz budur. Kamunuza teşekkür eder ve en nizi, mutlu olmasını dileriz. Çarım..

Göbels

"Ordu ile hükûmet arasında gerginlik yok,, diyor

Berlinden son gelen haberler arasında propaganda nazırının bir nutkundan bahsolanuyor.

Doktor Göbels, "Naziliğin yeni adamlara ihtiyacı olduğundan bahsetmiş ve bu adamların "bir sihirbaz çomağıyla meydana getiremeyeceğini,, söylemiştir.

Bundan sonra, Almanya hakkında son çıkan şayanı dikkat rivayetlerin hepsinin birden tekzibine girilmiş ve ordu ile hükûmet erkânı arasında katiyen bir gerginlik olmadığı söylenmiştir.

Her Hitlerin, 30 hazirandaki gibi yeni bir "temizleme,, düşüncesinde olduğu şayısı da tekzip edilmiştir.

Ordu erkânı harp reisi General Fon Friç'in, bir muhtıra tanzim ederek Reiscumhur ve Başvekil Her Hitler'e verdiği sözleri, "baştan başa yalandır,, denmiştir.

Bundan başka, müdafaa nazır General Fon Blomberg'in hastalığı geçtiğinden artık vazifesine tekrar başlayabileceği bildirilmiştir.

***

Nasyonal sosyalistlik aleyhine şaiya çıkarma dolayısıyla bir hayli tevkifat yapıldığı söyleniyor.

M. Saitonun sözleri

Boston, 6 (A.A.) — Dün bir ziyafet esnasında nutuk söyleyen Japon sefiri M. Saito demiştir ki: "İngiltere ile Amerika da kendisine uyacak olsalar, Japonya, 800.000 tonluk deniz kuvvetlerini yarıyariya indirmeye hazırdu."

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

KURUN — Sadri Ertem kendi sü-tununda kıyafetler işinden bahsediyor. Ve din adamlarının mabet haricinde medenî kıyafetlerle gezmesinin çok iyi düşünülmüş bir karar olduğunu söylüyor. Lâik bir idarenin bu şekilde hareket etmesinin de çok lüzumlu ve yerinde bir hareket olduğunu tekrarlıyor.

CUMHURİYET — Abidin Dayer yazmış olduğu makalede Türk kadınına verilen intihap hakkının çok yerinde olduğunu söyledikten sonra diyor ki:

Şimdiye kadar mecliste memleketin yarısı temsil ediliyordu. Bundan böyle tamamı temsil edilecektir.

MİLLİYET — Ahmet Şükrü Esmer bugünkü başmakalesine "Kafes arka-

sından kurultaya,, serlavhasını koymuştur. İngiltere ve Amerikada kadınların intihap haklarını almak için yaptıkları mücadeleyi anlattıktan sonra Türk kadınının bu hakkını mücadelesiz aldığını söylüyor. Başmakale şu cümle ile bitiyor:

"Her hakkın bir borç karşılığı vardır. Cumurluğun kadından beklediği, yeni kazandığı hakkı kullanırken bu borcu unutmamasıdır. Unutmasın ki kendisini kafes arkasından çıkarıp kurultaya götüren Ata Türk ve Cumurluktur.

ZAMAN — Ebüzziya Zade yazısında kıyafet inkılâbı hakkında Yunanlıların gösterdiği asabiyeti lüzumsuz ve yanlış buluyor. Ermeni, Musevi, Katolik ve Protestan din adamlarının

ses çıkarmadığı halde Yunanlıların bu kadar telâş göstermelerine hayret ediyor.

AKŞAM — Dünya iktisadiyatında İngilterenin mevkiünden bahsedilmekte ve yavaş yavaş düzelmekte olduğu söylenmektedir. Şimdiki halde dünyanın ya sağ (Almanya — Japonya) veya sol (Fransa — Amerika — Sovyet) politikasını takip etmek üzere olduğunu ilâve ediyor.

SON POSTA — Ruhani kıyafetlere dair yazıda Türklerin eski kıyafetlerinin güllünlüğü söylendikten sonra yavaş yavaş asıl medenî bir kıyafete avdet ettiklerini anlatıyor. Son ruhani elbiselerin kalkması inkılâbın da buna bir delil sayıyor.

Benim görüşüm: Alışılmamış sözleri kullanmak için...

Alınan yazısı güzel olup ta on lirak Tarama Dergisini ele geçiren yurtdaşılar varsa, onlara bu dergiden nasıl söz seçileceğini kendi düşünceme göre anlatayım: Görüyorum ki, yazarlar içinde bile, osmanlıca bir lûkâdının karlığını ararken, onu dergide bulurlar, orada yazılı sözlerden gelişi güzel birini alırlar var..

Bunun böyle yapılması, dün anlatıldığı gibi, türkçenin ortasında bir Babil dineği (kulesi) yaratabilir.

İlk önce, "Öz türkçe lûgat paralamaktan," vazgeçmelidir. Bir çokları bana şunu sordular: — Kuzum, (ses) in öz türkçesi ne?

— Centim, (ses) türkçedir. — Yok, türkçesini değil, öz türkçesini soruyorum...

Bunlar, hiç duyulmamış, işitilmemiş bir sözün ağzından çıkmasını bekliyorlardı.

Sanki şimdiyedek kullandığımız yüzde yüz türkçe sözlerin hep de artık ağza alınmaz olmuşlardı.

Diyelim ki böyle düşünenlerin beyin züğürdüdü... Yazarlar içinde — alışılmış dururken — en çok sözleri seçen lûgat paralayıcılar değil a...

Bence, öz türkçe yazarken, alışılmış lûkâdılar kullanmağa alışılmamışlardan kaçınmağa çalışmalıdır. Bu olamayınca Tarama Dergisine bakmalıdır. Oradan da yanına (K. T.) ya da (A.) diye yazılı olanları seçmelidir.

Tarama Dergisinin başına bakar — (K. T.) — nın da bütün Anadolu demek olduğunu görürsünüz.

Böyle bir söz dururken başkalarını seçmek aykırılığa kaçmaktadır. Bunlar yoksa, öbür belgilerin (ihtarların) ne demek olduğunu, derginin başına bakarak, yoklamalıdır. Hem Batı türkçesine, hem de bizim çağlarımıza yakın olanı ötekilere üstün sayıp seçmelidir. Böylelikle, kulağa daha uygun sözler bulunacağı gibi, bütün yazarlar bu yoldan giderlerse, aşağı yukarı eş sözleri seçmiş olurlar. Babil dineğine düşmekten kurtuluruz.

(VA-ND)

Beyoğlu otellerinin adları

İhtilâfimize göre Beyoğlundaki otellerden bazıları isimlerini değiştirerek öztürkçe isimler koymışlardır.

Bu arada, uzun zamandanberi "Royal," adıyla anılan otel, "Alp," a çevirmiştir.

Bristol, Kontinental otelleri de adlarını çevirecekleri söyleniyor.

Tayyarec U'm kayboldu

Honolulu, 6(A.A.) — Tayyareci U'm ile onun iki yoldaşının 28 saatte beri hiç bir haber yoktur. Kendilerini sağ bulmak imidi kalmamıştır.

Araştırmalara iştirak eden 27 deniz tayyaresinden bir Honolulu'nun 300 mil cenubunda, akıntı sürüklenmekte olan bir şey bulunmuş olduğundan, bunun kayıtlı tayyare olup olmadığını araştırmaya devam ediliyorlar.

ŞEHİR HABERLERİ

Tramvay Maçka içlerine uzatılıyor

Öğrendiğimize göre Harbiye - Maçka tramvay yolunun sonu bugün Maçka palasın önü iken bu hat Maçka mahallesi içine kadar uzatılacaktır.

Bu yolun plânları hazırlanmış ve Ankara'ya gönderilmiştir. Tasdikten sonra, havalalar iyi giderse hemen işe başlanacak ve marta kadar hat işletmeye açılmış bulunacaktır.

Tramvay tarife komisyonu
Tramvay tarife komisyonu pazartesi günü toplanacaktır.

Önümüzdeki ay başında Üsküdar su şirketi tasfiye komisyonu da toplanacaktır.

Tünel şirketini alâkadar eden bina meselesi üzerinde baş müfettişlikle şirket arasında uzlaşma hasıl olmuştur.

Gene bugünlerde Tünelin tel kayışlarının sağlamlık derecesi muayene edilecektir.

Metresin sarımsaklıyan adam

Kasımpaşada kira ile oturduğu evde karısını öldürüp odanın altındaki toprağa gömmekten suçlu Osmanın dün ağır cezada muhakemesine devam edilmiş, muhakeme şahitlerin getirilmesi için bu ayın yirmi yedinci gününe bırakılmıştır.

47 ücl ilkmektep

Ermem katonkleri idare heyeti tarafından Kültür Bakanlığına bir kısmı kirasız olarak verilen Beyoğlundaki 47 nci ilk mektep binasının tamamını mektebe hasretmek için teşebbüslerde bulunmaktadır.

Talebesi pek çok olan o civarda bu mektep şimdiki halde yalnız iki sınıflıdır.

Bütün mektepler teftiş edilecek

Şehrimizde bulunan bütün mektepleri teftiş için kültür bakanlığı umumî müfettişlerinden on iki kişilik bir heyet ayrılmıştır. Heyet bütün mektepleri iki ay zarfında dolaşacak ve neticeyi bir raporla kültür bakanlığına bildirecektir.

Istanbul Basın kurumu toplantısı

Istanbul Basın Kurumu (Matbuat Cemiyeti) üçüncü toplantısını dünkü perşembe günü kurun merkezinde yaptı. Eski zabıt okunarak kabul edildi. Yapılan bazı münakaşalar üzerine genel kâtip Etem İzzet Benice istifa ettiğini söyledi. Yeni seçim yapıldı. Toplanan reyler neticesinde Etem İzzet Benice, mevcut 39 azadan 20 inin ekseriyetiyle, yeniden genel kâtip seçildi. Sonra beş kişilik idare heyeti seçimi yapıldı. Halil Lûtfi, Zeki Cemal, Fuat, Enis Tahsin, Mumtaz Faik, M. Sait seçildiler. Beş kişilik haysiyet divanına da Asım Us, Selim Ragıp, Necmeddin Sadık, Refik Ahmet, Neşet Halil Atay seçildiler.

"İstanbul Matbuat Cemiyeti," adının "İstanbul Basın Kurumu," na çevrilmesi için nizamnamede değişiklik yapılması kabul edilerek toplantıya son verildi.

İğrenç bir hâdise!

Bir kız çocuğuna
tecavüz edilmiş

Sabahatin annesi Zehra, babası Ahmed ile ortada tıncı Hamdi

Alemdar polis merkezi tarafından evvelki gün bir kıza tecavüz hâdisesine el konmuş ve bu işi yapmağa teşebbüs ettiği iddia olunan adam yakalanarak adliye verilmiştir.

On beş gün evvel yapılmış olan bu mesele etrafında kızın ana ve babasıyla görüşen bir muharririmiz, öğrendiklerini şöyle anlatıyor.

Kadırgada fırın sokağında 19 numaralı evde Ahmet ve karısı Zehra ve kızı Sebahat oturmaktadırlar. Sebahat on bir yaşındadır.

Sebahatin Sultanahmette Binbirdirekte Terzihane sokağında oturan Aliye isminde on dört yaşlarında bir de arkadaşı vardır.

Aliyeye on beş gün kadar evvel Divanyolunda fırıncılık eden Hamdi adlı bir adam sarkıntılık etmiş, bıçak çekmiş, fakat bunlara Aliye aldırış etmemiş, Hamdi, Aliyenin bu alâkasızlığına ve red cevabına: (Seni öldürürüm, fakat kıyamıyorum, bari senin arkadaşın olan şu Sebahati bana getir, sana para veririm) demiş, Aliye de buna razı olmuştur.

Aliye verdiği sözü tutmak için Sebahati bir çok defa gezmeğe davet etmiş olduğu halde Sebahat kabul etmemiştir. Nihayet geçenlerde Aliye, Sebahatin evine elinde bir tepsi ile gelerek: (Sebahat, haydi şunu fırına götürelim) diye sokağa çağırmış, Sebahat (peki) diyip fırına gitmiştir.

İki küçük kız fırına girer girmez Hamdi bıçağını çekip Sebahati fırının iç tarafına alıp zavalı kızcağıza, ağzını eliyle kapıyarak tecavüz etmek istemiştir.

Hamdi bundan sonra kıza, ana ve babasına bir şey söylememesini ve şayet söylerse kendisini keseceğini söyliyerek korkutup evine yollamış, Sebahat ta Hamdiden korkarak meseleyi kimseye açmamıştır.

Aradan bir kaç gün geçtikten sonra kız, hasta olarak yatağa düşmüş, ana ve babası bu hastalığı apandisit zannederek Şişli çocuk hastahanesine götürüp muayene ettirmişler ve fakat hastahane neden kızın hastalığı apandisit olmadığını ve belsoğukluğu olduğunu söylemişler, ana ve baba telaşa düşmüş ve kızı sıkıştırmışlar, kız da başına geleni anlatmıştır.

Sebahatin anası meseleyi öğrenir öğrenmez polise müracaat ederek Hamdiyi yakalatmıştır. Hamdi, cürmü inkâr etmektedir. Kendisi dün evvelâ muayene-

Taşla Arkadaşının başını ezmiş!

Evvelki gece yarısı Şehreminde, Saray meydanında, İskender ağa sokağında üç kişi arasında bir kavga oldu. Bunlardan birisi hafif, birisi ağır olmak üzere yaralanarak hastahaneye kaldırıldı. Birisi de tevkifhaneye gönderildi.

Ağır yaralının kardeşi tarafından bir yazıcımıza anlatıldığına göre, bu hâdise şöyle olmuştur.

Şehreminde Mevlevihane kapısı caddesinde oturan Faik, Şehremini, Saray meydanı caddesinde köftecilik yapan Hamdi, aynı semtin İskenderağa mahallesinden Nakkaş Yakup isimlerinde üç arkadaş, evvelki akşam, daha akşamdan başlayarak gece yarısına kadar rakı içmişler, sarhoş olmuşlar ve artık içemeyecek bir hale gelerek evlerine gitmek üzere yola düzülmüşlerdir.

Üç sarhoş arkadaş, Saray meydanı caddesinde İskenderağa sokağına geldikleri zaman içlerinden Faik, gazel söylemeğe ve bağırıp çağırmağa başlamıştır.

Faik, hakikaten, her rakı içişinde mutlaka gazel söyleyip bağırır, çağırır ve fakat bunu oranın ahalisi bildiği için hoş görek, ses çıkarmazlarmış.

Ancak Faik'in o geceki arkadaşlarından Hamdi ile eskidenberi araları açık olduğu için Hamdi, (Sus, bizim başımızı belâya mı sokacaksınız) diye Faik'a bir tokat atmış ve işte bu suretle başlayan kavgada Faik ağır ve diğer arkadaşları Yakup ta hafif surette yaralanmıştır.

Hamdi, ikinci vurduğu tokatla yere düşürdükten sonra eline geçirdiği koca taşı Faik'in kafasına indirerek suretiyle kafatasını parçalamıştır.

Eminönü belediye memurlarından Feyzinin evi, kavga yerinin önünde bulunduğu için Feyzi gürtlüyü iştirak uyanmış ve düdüğüne sarılıp bir çok defalar öttürmüş, bunun üzerine bekçi ve polisler yetişerek Hamdiyi, elindeki kanlı taşla yakalıyarak karakola, yaralıları da Gureba hastahanesine götürmüşlerdir. Faik'in hayatı tehlikelidir. Yakup iyileşmek üzeredir. Hamdi dün müddeiummiliğe teslim edilmiştir.

Rıhtım şirketi memurlarına tazminat

Rıhtım şirketi müdürü M. Kanonj Ankara'ya gitmiştir. Orada şirketin hükûmetçe satın alınma mukavelesini imzalayacaktır.

Rıhtım şirketinin hükûmete geçmesi dolayısıyla işlerini kaybedecek memurlara verilmek üzere şirket, hükûmetten 100 bin lira avans istemistir.

Bir şehir mütehassısı

İzmir, Uşak ve Manisa belediyeleri tarafından bu şehirlerin plânını hazırlamak üzere çağırılan mütehassıs M. Rene Danje, bu yerlerde tetkikatını bitirerek dün şehrimize dönmüştür.

Yapılacak tahkikat bu iddianın doğru olup olmadığını meydana çıkaracaktır.

Tiyatro

Beşte gelen

Cumhuriyet Gençler mahfel "Beşte gelen," vodvilini de muvafakiyetle sahneye koydu. Fransız cadan adapte olan bu eser Raşi Rıza ve arkadaşları tarafından evvelce bir çok defalar oynanmış eserlerden biridir.

Bir bankanın direktörü olan Nasuhi karısı Melâhatı altı aydar beri Selma pastahanesinde, Selma isminde, bir kıza aldatmaktadır. Fakat Nasuhi bu kızdaki hakiki ismini gizlemiş ve kendisini banka muhasebecisi Mahmut diye tanıtmıştır. Bu sırada Nasuhi Selmadan ayrılmak istiyor. Esasen Selma da pastahaneye devam eden Ziya isminde bir şairle alâkardır. Selma bu şaire kendisini eski, zulüm görmüş bir prenses diye takdim etmiş ve bundan ilham alan şair "Çamurda zanbak," isminde bir roman yazmağa başlamıştır.

Nasuhi ile selma ayrılmadan evvel son akşam yemeğini beraber yemeğe karar veriyorlar. Fakat tam bu esnada şair geldiğinden Selma pot kırmamak için Nasuhiyi kendisine babam diye takdim ediyor. Şair, Nasuhiye Füzulî ismini koyarak romanına ithal ediyor. Gene aynı bankanın hoppa biddaktilosu Selmanın arkadaşıdır. Selma evvelce Mahmut olarak tanıdığı Nasuhi ile olan macerasını kendisine anlatıyor. Daktilo, bankada Mahmudun yanında çalışmakta olduğundan ihtiyar bir adam olan Mahmutla alay etmek istiyor, Mahmut kızıyor.

Diğer taraftan şair, Selmanın babası zannettiği Nasuhinin evine giderek karısı Melâhat Nasuhinin Selma isminde bir kıza olduğunu ve bunu evlâtlığa kabul etmesini rica ediyor. Melâhat te kabul ettiğinden bu şekilde Selma Nasuhinin evine geliyor. Nasuhi foyasını meydana koymamak için bunu kabul etmek mecburiyetinde kalıyor.

Nasuhi aynı zamanda Mahmuda büyük bir menfaat göstererek Selma ile altı ay yaşamış olduğunu kabul ettiriyor. Mahmut bunu her yerde söylediği gibi şaire de söylüyor. Şair kızıyor ve Selmanın kendisini aldattığını anlıyor. Bu esnada Selma geliyor ve ihtiyar muhasebeci ile bir alâkası olmadığını ve diğer bütün hakikatleri söylüyor. Şair de kendisini affedip evlenmek üzere İzmir hareket ediyorlar.

Eser iyi bir surette sahneye kondu. Sahne tertibatı, dekor, ışık güzeldi. Salonu taşıran kalabalık cidden güzel iki saat geçirdi.

Şair Ziya rolünde Reşit te her türlü takdirin fevkinde idi. Bu genç herhangi bir sahnede bir rohi rolünü yapan Lûtfi de Zor rodedecek derecede olgundur. Nasuhi rolünü yapan Lûtfi de Zor rolünde hiç aksamadı. Nebahat, Güzin, Cavidan, Neriman, Vahit, garson, hattâ pastahanede oturan ve susmak rolünü yapan delikanlı da hep içten oynadılar ve amatör sahneleri için güç olan "Beşte gelen," eserinin muvaffak olmasında ayrı ayrı hisse aldılar.

Cumhuriyet gençler mahfeli artık olgunlaşmış, şuurunu bulmuş, ve hitap ettiği kütlesi taayyün etmiş bir varlıktır. Bu kütle memleketin gençliğidir. Yukarıda bir münasebetle zikrettiğim kalabalık, rağbet, muvaffakiyetlerini ispat eden en belîğ delildir.

Gençleri ve onları idare edenleri tekrar tebrik ederiz. M. S

BÜYÜK DENİZ ROMANI

Şahin Yavrusu

Yazan: Kadir Can

No.19

Çakmakla kavı tutuşturdu,
etrafına barut döktü!

Yukarıya, geminin bordasında ki çama kütüklerine doğru fırlattı. İpin ucu kalın ve sert tahtalarda tok bir ses çıkardı ve bir yere takılmadan geri geldi:

Ali:

— Ya duyarlarsa?...

Diye titredi. Etrafı dinledi. Fakat sessizlik eskisi gibi devam ediyordu.

Bir kaç dakika böylece geçti.

Bu sefer daha iyi tasarladı. İlmeği büyüttü. Yukarıya doğru bir daha fırlattı. İpin ucu daha tok bir ses çıkardı; geri gelmedi.

Ali, elindeki ucundan yavaş yavaş çekti, asıldı. Kuvvetini gittikçe arttırdı ve ipin yukarıya iyice takıldığını anladı.

Kayıgım içine doğru bir daha eğildi. Oradaki balyozu aldı. İpe tutundu, tırmandı. Güverteye çıktı. Etrafta hiç kimse görünmüyordu. Arka direktteki fener, ancak bir iki adım etrafını aydınlatıyordu.

Yağmur damlalarının gemiye ve denize çarpmasından çıkan sesler, onun yukarıya tırmanırken ve bir kedi gibi gezinirken çıkaracağı sesleri boğuyordu.

Kaptan köşüne doğru yürüdü.

Geminin arka tarafındaki köşesine çekildi. Burada etraf daha karanlıktı.

İlk defa olarak doğruldu ve başının üstünde ufak bir pencere gördü. Eliyle yokladı.

Kapalıydı..

Biraz zorladı.

Bir kenarının sallandığını gördü. Lâkin açılmıyordu.

En ufak bir gürültü yapmamak için kendini o kadar zorluyordu ki...

Lâkin, gemiyi nasıl tutuşturacaktı?...

Anlaşılan pencerenin iç tarafında bir mandal vardı.

Çerçiveyi ileri geri, yavaş yavaş oynatmaya başladı.

Alt tarafında biraz aralık vardı; bu aralık yavaş yavaş büyüyordu. Bir zaman geldi ki elini sokabildi.

Biraz sonra da pencere büsbütün açıldı. Oynata oynata mandalı aşağıya doğru düşmüş olacaktı. Elindeki balyozu kenara bıraktı. Koynundaki eyelerin düşmemesi için kuşağını sıktı.

Bir kedi gibi içeriye sıçradı. Parmaklarıyla kenara tutunarak sıyrıldı. Bir kaç saniye sonra kendisini yumuşak bir sedirin üstünde buldu.

Orada bir kenara çekilmesi, diz çökmesi, örtüyü başının üstüne, kendini büsbütün örtecek surette atması bir oldu.

Bir çakmak, bir kav...

Tutuşturdu. Biraz ilerisine iki avuç barut döktü.

Minderin birisini belinden çıkardığı hançerle boydan boya yarı.

Birisini daha yardı.

Yastıkları parçaladı.

Tutuşan ufak ateşin üstüne hafif hafif koydu.

Ateş büyüyordu. Neredeyse alev alacaktı.

Yerinden fırladı. Geldiği pencereye sıçradı.

Sonra pencereyi iyice çekti, elbisesinin ucundan bir bez parçası kopardı, ara yere sıkıştırdı ve kapadı.

Kenara bıraktığı balyozu eline aldı.

Kuytu köşelerden süzülerek anbar kapağına doğru yürüdü.

Yağmur hafif hafif devam ediyor ve etrafta hiç bir ses duyulmuyordu.

Anbar kapağına geldi.

Otası kapalıydı. Fakat sürgüsü dışarıdan sürülmüştü. Zaten o, dışarıdan değil, içeriden açılmıyacak şekilde yapılmıştı.

Ali kocaman halatların, sarılmış yelkenlerin dibine çömeldi. Olduğu yerde nefes bile almadan duruyor, kaptan köşkünün hâlâ niçin alev almadığını kendi kendine soruyordu.

Halbuki ateşin kokusu ona kadar geliyordu.

Yoksa barut ıslanmıştı da alev almıyordu mu?...

Halbuki ıslanmışlığı hiç hatırlamıyordu.

Her biri birer yıl kadar uzun, cehennem kadar üzüntülü saniyeler geçti...

Birdenbire kaptan köşkünün pencereleri kıpkızıl oldu; etraf, gündüz gibi aydınlandı. Camların ısıktan çatladığı duyuldu. Bir saniye sonra da alevler etrafı sarıdı.

(Devamı var)

Mahmud Saim bir
sene hapse mahkûm oldu

Galatada Elyadi hanında idarehane açarak bir takım mecmualar neşrettiğini ve 40 - 50 lira maaşla veznedar, tahsildar, muhasebeci gibi memurlar aradığını ilân ederek müracaat edenlerden 120 liradan 200 liraya kadar kefalet akçesi almak suretiyle dolan dırıcılık yapmaktan suçlu Mahmud Saimin muhakemesi dün bitmiştir.

Birinci ceza mahkemesinde cereyan eden bu muhakeme neticesinde böyle tahsildarlık ve muhasebecilik için müracaat eden Hüseyin, Sabri, Süleyman, Tahir, Faik ve Mehmed'in 120 liradan 200 liraya kadar paralarını dolandırdığı tahakkuk etmiş, Mahmud Saimin üç sene altı ay müddetle hapse konulmasına, 300 lira ağır para cezası vermesine, 38 lira mahkeme masrafı ile dolandırdığı paraları ödemesine karar verilmişti.

Bundan başka Mahmud Saimin ruhsatsız ve beyannamesiz mecmua neşretmekten dolayı ikinci ceza mahkemesinde cereyan eden muhakemesi de neticelenmiş, orada da suçu sabit olarak kendisi 400 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiş ise de bu kararın temyizden nakzen gelmesi üzerine muhakemesine tekrar devam edilmiş ve dün öğleden sonra birinci ceza mahkemesinde icra kılınan duruşma neticesinde Mahmud Saimin bir sene hapsine karar verilmiştir.

Şikâyetler temenniler

Bataklıktan
şikâyet

Eyüpte Otakçılar Fethi Çelebi caddesinde 37 numarada Bay Mahmut Şerafettin mektubunda diyor ki:

"Sular Idaresinin döşediği su boruları yüzünden yağmur yağdıkça caddemiz çamurdan geçilmiyecek bir hale geliyor. İş güç sahibiyiz. Sabahları erken akşamları geç vakit dönmek mecburiyetindeyiz.

Caddede tek bir fener yok, çamur ise bol. Bizi bu bataklıktan kurtarmak için ne yapmak lâzımsa biran evvel yapılması için makamı aidi haberdar etmenizi çok rica ve istirham eylerim efendim.."

Salıpazarındaki depo

Elektrik Şirketi bundan bir müddet evvel, Salıpazarında deniz kenarında bir satie depo ve şubesi açmıştır.

Burası aynı zamanda tramvay malzeme deposudur.

Salıpazarında oturan okuyucularımızdan bir kısmı bize müracaat ederek bu deponun sabahlara kadar çalıştığını, sahile kum, ve malzeme taşımak için yavaş yavaş tramvayların, ve yüklenme ameliyesinin gürültü, patırdı, gıcırtsından aylardan beri, sabahlara kadar uyuyamadıklarını, bu yüzden o civardakilerin, âdeta sinir hastalığına uğradığını yana yakıla söylediler.

Harp
Geliyor
1911

Yazan: Fransi Dölezi

Bugün dünyanın en büyük ekonomi yazarı olan Fransi Dölezi 1911 senesinde "Harp geliyor,, ismi ile bir kitapçı yazmıştı.

O zmana herkes buna
gülmüştü.

Fakat 3 sene sonra harp patladı ve yazarının söyledikleri aynen çıktı.

Harp
Gene
Geliyor
1934

Şimdi de aynı yazar "Harp tekrar geliyor,, ismiyle bir başka kitapçı yazmıştır.

Pek yakında
HABER

Olacak harpleri keramete yakın bir deha ile haber veren bu büyük yazarın iki kitapçığını da Fa. ya çevirtecek ve yazacaktır.

Yeni Neşriyat:

Milliyet refikimizin müdürü ve başmuharrirlerinden Ahmet Şükrü Esmer, otomobil meraklısıdır. Şöforlere ders vermek için imiş gibi, caddelerde pek ağır yürüdüğünü görürdük te, kendisinin direksiyon kullanmakta müptedi olduğunu sanırdık.

Fakat, meğer, Ahmet Şükrü Esmer, bu işin pek ustası imiş. Avrupa'da kendi otomobili ile 9.000 kilometre katetti ve bunu bir cilt halinde bastırdı.

Eser, Milliyet refikimizde tefrika edildiği sırada büyük bir alâkayla takip olunmuştu. Pek meraklıdır. Resimleri de vardır.

Kitabı okuduğunuz dakikalar da kendizin seyahat etmişsiniz zehabına kapılacaksınız. Aynı zamanda, istifade edeceksiniz.

Fiyatı elli kuruş olan ve hacmi 200 sayfaya yakın olan bu kitabı tavsiye ederiz.

T: 5000

Yazan:
Aka Gündüz

No.37

Alma ve başka dile çevirme
Devlet yasasınca koruludur.

Esoes iyiden iyiye dirilmişti. Bugün dışarıya ilk çıkacak, ve akşama dönmiyecekti.

Versay, Noyi, Sevr falan hep si bitmişti.

Üniversite açılmış, bir kaç güne kadar derslere başlanacaktı. Rektörlüğe dileğini yazmıştı. Aldığı karşılık parlaktı. Rektör ona diyordu ki: Yetmiş gençlerin pek çoğu dönmezliğe karıştı. Tek tük kalanlar arasında sen de varısın. Bu yıl için doçent yaptık, önümüzdeki bütçede profesör yamağı olabilirsiniz. Hemen gel.

Kahvaltı masasından kalktı. Şöyle bir iki gezindi. Zeus kolsuz yavuklusuna çay içiriyordu. Esoes:

— Beni dinle Zeus bacı, dedi. Sana bir çok borcum var.

— Ne borcu?

— Sen unuttunsa ben sana andırayım. Dört buçuk yıl önce torba, ayakkabı almak için bana bir avuç gümüş para vermiştin. Sonra bir ergün buraya geldim. Senden yirmi lira aldım. Bunun onunu Saroya, onunu ötekine verdim.. Gelecek paraları geciktirdiğin için... Onlar ödeyemedi öldüler. Borç bana kaldı. Borcum etti mi sana yirmi lira ile bir avuç gümüş?

— Peki, ne olacak?

— Hırçınlaşma! Sonra yavuklun seni beğenmez!

— Şakanın sırası değil!

— Şimdi bana ne verdin? Yeni tuttuğum pansiyon odasının üç aylığı için dokuz lira. Üç aylık azık katık için ayda on beş liradan kırk beş lira. Kırk beş, yetmiş dört. Demek benim sana dokuz daha elli dört, yirmi daha yetmiş dört lira ile bir avuç gümüş borcum var.

— Varsa ne çıkar?

— Ben doçent oldum. Önümüzdeki yıl da profesör yamağı olacağım. Bunu sana iki yıl içinde aydan aya öderim. Ha! Şunu da söyliyeyim ki bu iki yıl içinde yeni bir genel savaş daha çıkmazsa.. Çıkar da gidersem, gider de dönmezsem, borcumu beni boğazlayacaklar ödetsin!

Zeus ayağa fırladı:

— Sus Esoes! ded. Senin adın dört buçuk yıl öncesine kadar Miskin'di. Sonra gördük ki sen pek çetin, özlü, us'lu, kamuyu ayaklandıran bir varlıkmişsin. Miskinin eski miskince lâfları neyse ne.. Ama bugün yapmacıklar yapıyorsun. Senden umulmaz şeyler söylüyorsun.

Zeus gözlerini sildi. Esoes tatlı bir sesle sordu:

— Sözlerim seni ağlandırdı mı? (kederlendirdi mi?)

— Ben başka şeye üzülüyorum.

— Söyle de avut (teselli) arayalım.

— Ayrılık beni bitiriyor. Sen bizden ayrılıyorsun.

Şimdi de kolsuz zabitle Esoesin gözleri dolmuştu.

(Bir dakika saat başı.)

— Zeus bacı! Sen adamını buldun. Bırak beni. Ben de laboratuvarımda aradığım insanlığı bulayım. Söz veririm ki düğünümde geleceğim. Çocuğun olgelmemezlik etmem.

— Niçin bu kadar seyrekt?

duğu gün de şöyle bir uğrırım..

Çocuğumu evereceğim gün sağ.

— Öyle çok işlerim var ki. Yandan kimya, fizik doçentliği derken, öbür yandan tıp yapacağım, bakteriyoloji yapacağım elektrik ve radyomoloji yapacağım.

— İnsanlığı bulmak için mi?

Üçü de sustu. Kolsuz zabitle acı güldü:

— Bulacağın insanlığa bir kol takmağı unutma!

— Senin eski kollarım gibilerlikten daha sağlam bir çift bulabilsem...

— Bana mı takardın?

— Hayır!

— Ya ne yapardın?

— Loitcorçların, Klemansolun, Hohenzolernlerin, Habsburgların, Romanofların ve bütün bu insanlığı bozanların kafalarını ezmek için balyoz kullanırdım!

Siperlere sürüne sürüne yanı sıyrık bavulu ile el çantamı holün köşesine koydular, telefon edince göndereceklerdi.

Kapıdan çıkarken Zeusla cakaştı.

(Devamı var)

İnkılâb dersleri
başladı

Bu yılın inkılâp derslerine Üniversite konferans salonunda başlamıştır. Derste Üniversitenin son sınıf talebesiyle mektepler talebesi hazır.

İlk derste Halk Fırkası kâatibi Bay Recep vermiştir. Recep dil inkılâbı üzerinde konuşma yaptıktan sonra bundan on beş yıl evvelki Osmanlı imparatorluğunun yaptığı fena işlerden bahsetmiş ve nihayet inkılâp tarihine geçmiştir. İnkılâp hini anlatırken bütün dünya inkılâplarından en büyüğü olan inkılâbın nasıl başladığını nasıl ilerlediğini izah etmiştir.

Bay Recep ikinci dersini verecektir.

Esrar

Kasımpaşalı Hüseyin oğlu Esrar, Lüleci hendek caddesinde geçerken esrar içtiği görülmüş ve yakalanmıştır.

Gene esrar!

Galatada Kasaplar sokağında Cabirin berber dükkânında miktar esrar bulunmuş, Cabir yakalanmıştır.

Tramvayda ölüm

Salmatomruklu Ahmet isimli de biri dün sabah tramvayda günlük göstermiş, Fatih belediye doktoruna götürüldüğü sırada kalp durmasından ölmüştür.

Kopan parmak

Fenerde Kâtip Muslihiddin mahallesinden makinist İhsan, işlediği fabrikada makineye parmağını kaptırmış ve parmak haneye kaldırılmıştır.

SÜREYYA OPERETİ

Sanatkar Fahri Güllüncün istinadıyla bugün 15 de matine, Beyoğlu Sürmene Ruşda, akşam 20.30 da Beşiktaş Sürmene tiyatrosunda (Telefoncu kız) operet perde

Cüzamlıların Mezarlığı

Büyük zabıta romanı

Nakleden : Vâ - Nâ

—33—

Nuh:
— Sekizinci ayın dördüncü günü mü? Diye sesi titriyerek sordu. Bu, İhlamur köyüne geldiğimiz tarihi yahu... Ağustosun dördü...

— Tesadüf eseri olacaktır...
Mahir:

Evet, bu, buraya, mutlaka bir tesadüf eseri olarak yazılmış.

Gülümseyerek ilâve etti:
— Bu fî rakamın başka manası olacak.

Çitin yanına kadar gittiler.
— Ne yazık ki, kum, bütün bunları yutmuş...

Tarihçi esefle başını sallayordu.
Sonra, sofaya döndüler.

Dirayet Hanım onları bekli-yordu.

Kadıncağız, heyecanla yeğenin yüzüne baktı ve onun yürekten gelen bir azab ile kır-
randığını gördü.

Mahir, aileye teşekkür etti:
— Efendim, tettebbülerim için bana cidden şühule göster-diniz. Bu lutfünüzden dolayı pek müteşekkirim.

Ev sahipleri, misafirlerini bah-
çe kapısına kadar teşyi ettiler.

Alim, gitmezden evvel, üzeri-
nde "Kaktüs", yazılı olan lev-
haya doğru sarkarak yapıkları
kaldırdı.

— Ne güzel çiçekler... Ne gü-
zel isim...

— Allaha ısmarladık.
— Güle güle...

Misafir, yürümeğe başladı.
Nuh, onun arkasından soka-
ğı dönüncüye kadar baktı.

Mahir, ne kadar mütereddit,
ihtiyatlı adımlarla ilerliyordu.

Sanki bir yere çarpmaktan
korkuyordu...

— 11 —
Saat yirmi birde, Lâtif Be-
yin haber verdiği polis hafiye-
sinin geldiğini Dirayet Hanım-
fendiye bildirdiler.

— İlk önce sen konuş baka-
lum, Nuh...

— Peki hala..
Delikanlı, polisin yanına indi:

— Lâtif Bey sizinle aynı tren-
de miydi?

Cemil Rifat Bey, anlamamış
gibi göründü:

— Lâtif Bey mi? diye sordu.
— Evet... Komşumuz.. Bu işleri onun hallettiğini sanıyor-
duk.. Nasıl oluyor da bilmiyor-
sunuz?

— Hayır!... Bana bu işten
Pertev Bey isminde bir arkada-
şım bahsetti. Bizim şefimizdir.

Bana dedi ki:
— "Azizim, haydi evine koş..
Alelacele hazırlan.. Hemen bu
gün İhlamur köye gideceksin!..
Bana sizin adresinizi verdi. İş-
te, mesele bundan ibaret.."

Ayrılrırken, kendisine:
— "Mesele nedir? diye sor-
tum.."

"Bana şöyle cevap verdi:
— "Anlatmak uzun sürer. Pek
kariplik.."

"Hemen evime koştum. Bavu-
rumu hazırladım. Bir otomobile
ataladım. İstasyona koştum. Ve iş-
te geldim, efendim.

Cemil Rifat bey şekil ve şemail-
ce pek öyle müthiş bir adam gö-
rünüyor. Kılığına, kıyafetine
pek az itina ediyordu, belli... İlk
bakışta, insanı inkisara uğrattıyo-
du.

Yüzü de âdi ifadeliydi. Lâkin,
muhavere uzayınca, Nuh, anladı
ki, bu adam, hiç te zekâdan mah-
rum değil... Çünkü verdiği cevap-
lar, ancak akıllı bir adamın ağzın-
dan çıkabilirdi.

Leb demeden leblebiyi anlayan
cinsindendi. Hattâ kendisine an-
latılmağa başlanılan şeyleri değil,
anlatılmakta tereddüt olunan şey-
leri de kavrayıveriyordu.

Nuh, ona 4 ağustostanberi ce-
reyan eden bütün hâdiseleri birer
birer hikâye etti. Akıllardadır ki,
4 ağustos, Dirayet Hanımın İhla-
mur köyüne geldiği tarihtir.

Bu hikâye yirmi dakika kadar
sürdü. Polis hafiyesi, sözü hiç
kesmeden nihayetine kadar din-
ledi.

Nihayet, Dirayet Hanım da
yanlarına geldi. Bu sırada, Nuh,
sözünü bitirmek üzereydi. Bu se-
fer, Dirayet Hanım hikâyeye baş-
ladı. O da kendi bildiği gibi an-
lattı.

Cemil Rifat bey, bıkmadan, u-
sanmadan macerayı bir kere da-
ha dinledi.

Nihayet:

— Geçen sene, haricî manzara-
sı itibariyle bu maceraya benzi-
yor. Bir hâdiseyi halletmek için
çağırılmışım! dedi. Bir yanlışlığa
düşmemek için, geriye doğru git-
mem ve sizin yaşadığınız dakika-
ları sizinle birlikte yaşamam lâ-
zımdır. Bu akşam hiç bir şey ya-
pamayız. Yalnız umumî cihetinden
bir tavsiyede bulunayım. Fak-
kat, bu, pek ehemmiyetli bir tav-
siyedir: Etrafımızın şüphesini u-
yandırmaktan çekinmeyiz. Hat-
tâ bu akşam gelerek kendimi ta-
nıttığıma bile müteessirim. Bana
anlattığınız bütün bu tafsilatı da-
ha önceden bilseydim, böyle geç-
saatte buraya gelerek kapımızı
çalmaz, nazarı dikkati üzerimize
celbetmezdim. Burada, yakında
bir otel falan var mı? Oraya gide-
rek geceyi geçireyim.

Dirayet Hanım:

— Lâkin, sizin için bir oda ha-
zırlattım... diye itiraz etti.

Doğrusu, hafiyesinin gitmek is-
temesi canını sıkıyordu.

(Devamı var)

Meşhur İsveç dayanıklı, iktisatlı
ve zengin ziya verici

LUMA

Ampulleri her yerde arayınız. Fi-
atı 30 kuruştur. Toptan için ayrı
tarife.. İL. BAHAR Ticarethanesi

Galata Sazıcı Sok. Kamanto
Han. 10 Tel.: 41414 (4030)

Çocukları koruyalım

Kış geldi. Kışın soğugundan ve bu
soğugun getirdiği hastalıklardan yok-
suz yuttaşlarımızı korumak hepimi-
zin boynumuza borçtur. Bu borcu ö-
demek için kullanamadığımız
eski çamaşırlarımızı, çocuklarımızın
eskilerini Çocuk Esirgeme Kurumuna
"Himayeî Etfal Cemiyeti", verelim.

BORSA

Nukut (Satış)

Londra	624	Viyana	24
Nevyork	126	Madrid	18
Paris	169	Berlin	45
Milano	215	Varşova	24
Brüksel	117	Budapeşte	26
Atina	24 50	Bükreş	17 50
Cenevre	818	Belgrat	58
Sofya	24	Yokohama	36
Amsterdam	84	Altın	931
Prag	102	Mecidiye	41
Stokholm	32	Banknot	240

Çekler (Kap. Sa. 16)

Londra	625.00	Stokholm	3 1125
Nevyork	0795066	Viyana	4.30
Paris	1206	Madrid	5.8190
Milano	9 3175	Berlin	1,9779
Brüksel	3,3990	Varşova	4 2081
Atina	83,905	Budapeşte	4,1792
Cenevre	2,4525	Bükreş	79,565
Sofya	66,2141	Belgrat	34.96
Amsterdam	1,1755	Yokohama	2,6972
Prag	19 0265	Moskova	1088

ESHAM

İş Bankası	10	U. Sigorta	00
Anadolu	27,85	Bomonti	11.95
Reji	2,20	Tramvay	31.50
Şir. Hayriye	15,50	Çimento as.	12.95
Merkez Bank.	58.		

İstikrazlar

Tahviller

139 Türk Bor.	12765	Tramvay	31,75
" " " II	26.45	Rihtim	17.30
" " " III	26.82	Anadolu I	45.35
İstikrazı Dahili	97.00	Anadolu II	45.35
Ergani istikrazı	97.0	Anadolu III	46.—
		Müessil A.	49.60

RADYO

Bugün

İSTANBUL

12.30 dan 13.30 a kadar Plâk neşriyatı, 18 den 19 a kadar Çay saati Otel Tokatliyandan nakil, 19 dan 19.30 a kadar Çocuk saati: Hikâyeler. 19.30 dan 19.40 a kadar Dünya haberleri, 19.40 dan 21 e kadar Soprano: Bayan Sabahat Hüsnü, 21 den 21.15 e kadar Plâk neşriyat: ti-ayro musiki, 21.15 den 21.30 a kadar Anadolu ajansı, borsalar, 21.30 dan 22 ye kadar orkeserta, 22 den itibaren radyo caz ve tango orkestrası

823 Khz. BÜKREŞ, 364 m.

13 Plâk, 13.45 Borsa haberleri, 14.15 haberler, 14.40 plâk, hafif musiki, 18 radyo orkestrası, 19 haberler, 19.15 radyo orkestrası, 20 konferans, 20.20 opera korosu, 21 senfonik konsere dair, 21.10 senfonik konser. 22 senfonik için sözler, 22.15 konserin devamı, 23.30 plâk.

223 Khz. VARŞOVA, 1245 m.

18.15 Oda musiki, — 18.50 sözler, 19.15 plâk (Solist musiki), — sözler, 20 kahvehane musiki — haberler, 20.30 konserin devamı — spor haberleri, 21.15 senfonik konser (Varşova filharmonisi), 23.30 şifirler, 23.40 reklâm konseri, 24 sözler, 24.04 dans musiki, (plâk).

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

18.15 Çingene orkestrası, 10 spor, 19.55 sözler, 20.25 Bertha salon takımı, 21.35 radyo üstüne radyo, 21.50 sarkılı Kalman konseri, 22.35 Haberler, 22.50 Rajter idaresinde opera orkestrası, 24.20 hafif salon musiki.

841 Khz. BERLİN, 437 m.

18 Hafif orkestra konseri, 19.05 sözler, 19.30 plâk, 21 haberler, 21.10 Ksilofon ve mandolin konseri, 22 radyo temsili, 23 haberler, 23.20 Maks Regerin eserlerinden piyano keman konseri.

Kiralık ardiye

Galatada Mahmudiye cad-
desinde Bergamut ve Kelebek
sokaklarında kâin 6, 8, 10 nu-
maralı ve yekdiğerine müttasıl
gayet metin yapılmış kâgir ve
evvelce malzeme inşaiye, çi-
mento ve çini fabrikası olarak
kullanılmış halen her işe elve-
rişli iki ardiye kiralıktır.

Ardiye tütün deposu ittiha-
zına da elverişlidir. Görmek
ve görüşmek üzere Galata
Mahmudiye caddesi 97 num-
aralı dükkânda Bay Ahmet Ba-
la müracaatları.

Her parçası ayrı bir heyecanla okunacak macera,
kıskançlık, kuvvet, aşk ve seyahat romanı

ASLANLI HÜKÜMDAR SÜLEYMANIN OĞLU

Tefrika No.107

Yazan:
Rıza
Şekip

— Yoksa gelmiyecek misin?
— Maalesef hayır.. Sizi kırmak
istemem.. Fakat yalnız bu imkân-
sız.. Bununla beraber, mademki
siz gitmeğe karar verdiniz.. Beni
gene kendi halimde bırakın.. Bana
daha büyük bir iyilik etmiş olur-
sunuz..

— Fakat burası tehlikeli yer..
Sizi bir gün ya kudurmuş vahşi
bir hayvan, yahut ta kastre olan bir
vahşi öldürebilir..

— Böyle bir şey olmaz.. Kudur-
muş insan belki.. Kudurmuş hay-
van değil..

— Her ne ise.. Muhakkak ki bu
rada tehlike şehirlerden daha faz-
la..

— Bilâkis daha eksik..
— Ben Cezayirdeyken bir aslan
terbiyecisiyle tanışmıştım. Onun
küçük oğlunu büyük ormanlarda
timsahlar parçalamış.. Arkadaşı-
nı akrep öldürmüş..

Aslanlı Adam:
— Bir aslan terbiyecisiyle mi?
Diye tekrarlardı..

— Evet.. İnanmıyor musun?
Aslanlı Adam:

— İnanıyorum, dedi ve sustu.
Aslanlı Adam artık konuşmu-
yordu. Merzukanın bütün sualleri-
ne yalnız susmakla mukabele edi-
yordu..

Abdullah ve Merzukanın bü-
tün ısrarları boşa gitmişti. Aslanlı
Adam tamamıyla değişmiş tama-
miyle başkalaşmıştı. O, şimdi bi-
lâkis, mağarada ne Merzukanın
ne de Abdullahın kalmasını isti-
yordu:

— Siz biran evvel yola çıkın..
Afrikanın bu büyük ormanları i-
çinde böyle bir adamın bulundu-
ğunu hatırlamanız da bana yeter.
Aslan terbiyecisini görürseniz
benden de selâm söyleyin..

— Aslan terbiyecisini görmeme
imkân yok..

— Niçin?

— Evvelâ öldü.. Sonra ben Ce-
zayire gitmiyorum. Mısıra gidece-
ğim..

— Zavallı adamı aslanı öldür-
dü?

— Hayır.. Kendi kendine, ece-
liyle öldü.

— O da hayatta benim gibi ya-
payalnız mıydı?

— Hayır.. Bir karısı ve bir ço-
cuğu vardı?

— Karısı mı vardı, çocuğu mu
vardı?

— Evet.. Karısı bir ecnebiydi.

— Ya!.

— Bu aslan terbiyecisinin adı
neydi?

— Süleyman..

Aslanlı Adam önüne baktı ve
derin, derin düşündü. Sonra:

— Ne zaman gideceksiniz. diye
sordu.

— Abdullah bilir.. O hemen gi-
delim diyor.

— Gitmek isteyen demek sen
değilsin?

Merzuka Aslanlı Adamın bu
sualine cevap vermemişti. Beraber
geçirdikleri günler içinde birbirle-
rine cidden çok ısınmışlardı. Şim-
di ayrılmak çok güç gelecekti. Ha
kikati halde gitmek isteyenler de
Abdullahı.

Ona:
— Sen de gel, gidelim. demişti.

Filhakika gitmek te istemiyor

değildi. Fakat Aslanlı Adam da
gelmiş olsaydı çok sevinecekti. O-
nun gelmemekte ısrar etmesine
bir türlü akıl erdiremiyordu.

“Ben de istiyorum,, demekle o-
nu kandırırım ümidine kapıldı ve:
— Ben de istiyorum..

Diye cevap verdi. Aslanlı A-
dam:

— Pek âlâ, dedi. Gidiniz.. Ba-
na ısrarınız boşuna olacaktır..

Aslanlı Adamla Merzukanın
arasında bu konuşuş geçtikten son-
ra vaziyet artık tamiri imkânsız
bir şekle bürünmüştü. Ne Aslanlı
Adam ben de geleceğim, ne Mer-
zuka: “Kalıyorum,, diye biliyor-
du.

Abdullahın hareket günü gel-
mişti. Gidecekti. Merzuka da o-
nunla beraberdi. İşte en çok en
çok bir saat sonra Aslanlı Adam,
gene hayvanlarıyla beraber yap-
alnız kalacaktı.

Ayşeyi de Abdullahla Merzu-
ka beraber götürüyorlardı. Niyam
Niyamlıyı bir gün evvel Aslanlı A-
dam serbest bırakmıştı.

Merzuka gider ayak Aslanlı A-
damı gene beraber sürüklemek i-
çin diller döktü. Fakat o:

— Hayır, dedi. Aslan terbiyecisi
ölmemiş olsaydı sırf onu görmek
için dediğinizi yapardım. O za-
man da yazık ki gene yollarımız
ayrılacak, siz Mısıra ben Cezayire
gidecektim.

Merzuka bütün emeklerinin bo-
şuna gitmiş olmasından çok üzü-
lmüş olmakla beraber, onunla kal-
mayı da sırf “ben de istiyorum,,
dediği için haysiyetine sığdıramı-
yordu.

(Devamı var)

KAYIP

1934 senesi için Petro Bodos
namına 189 numaralı Fener mali-
ye tahsil şubesinden aldığım sene-
lik seyyar kazanç tezkeremi kay-
bettim. Yenisini çıkaracağımdan
eskinin hükmü olmadığı ilân o-
lunur.

Kantarcılar Şerbetçi sokak 3
numarada seyyar pazarcı Petro
Bodos. (3550).

İstanbul asliye 5 inci hukuk
mahkemesinden:

Anastasin Beyoğlunda Ağa
çeşme sokağında 18 No. lu hane-
de Yani oğlu sarraf Yani aleyhi-
ne ikame eylediği davadan dolayı
Yaninin mahkemeye gelmesi için
çıkarılan davetiye mübaşir ta-
rafından verilen meşruhatta ken-
disinin orada bulunmadığı bildi-
rilmiş ve bermucibi talep ilân
tebligat icrasına karar verilmiş
ve emri muhakeme 15 — 1 — 935
tarihine müsadif salı günü saat 14
de tayin kılınmış olduğundan
yevm ve vakti mezkûrda bizzat
veyahut tarafından bir vekil gön-
dermesi lüzumu beyan ve aksi
halde hakkında gıyaben muame-
le icra olunacağı ve davetiye
bir nüshası mahkeme divanhane-
sine talik edilmiş olmakla tebliğ
makamına kaim olmak üzere ilân
olunur. (3551)

Papaların kıyafet inkilâbı yüzünden mesele büyüyor !...

İtalya ziraati yolunda gidiyor

Başvekil bu münasebetle bir nutuk söyledi

İtalya, büyük bir süratle çoğalan nüfusunu düşünerek 1921 senesindenberi ziraî sahada istihşalâtı çoğaltmak için gayret sarfetmektedir. İtalya 1921 senesinden evvel buğday için harice senevi bizzat para ile üç yüz milyon lira veriyordu. 1921 den itibaren bu parayı tasarruf için büyük bir istihşal mücadelesi açmıştı ki bu mücadele hâlâ kuvvetini kaybetmeden devam etmektedir.

Bu mücadelenin bir safhası da her sene buğday yitirilir arasında hektar başına en yüksek randıman müsabakası yapılmaktadır.

Bu müsabaka her sene olduğu gibi bu sene de ayın ikisinde Başvekil Musolininin önünde yapılmış ve mükâfatlar tevzi edilmiştir.

Müsabakanın beş senede verdiği netice şöyledir:

1929 da	62.81	Kental
1930 "	64.47	"
1931 "	62.28	"

1932 "	70.94	"
1933 "	82.24	"

Umum buğday istihşalâtı 1923 senesinde 4.597.000 hektar, 52.550.000 kental ve hektar başına 11,2 kental iken sarfedilen eyret neticesinde bu miktar 70 milyon kental ve hektar başına 14,4 kental çıkmıştır.

Arjantin tiyatrosunda yapılan merasim esnasında Musolini ayağa kalkarak şu şayanı dikkat nutku söylemiştir:

Çiftçi arkadaşlar, Ufka bakarsak orada hafif iyileşme alâmetlerini görebiliriz. Son senelerin koyu sisleri arasında bir aydınlık görünmektedir.

Bu görünen aydınlığı en fazla sizin cesaretinize, zahmetinize, mukavemet duygularınıza ve sabrınıza borçluyuz. Bizi her sene bu mesut merasimde toplattıran buğday mücadelesine millet idaresi mücadelesi diyebiliriz..

Almanya silâhlanabilecekmî

(Baş tarafı 1 incede)

Bu misakın ahkâmına göre Almanya:

1 — Bütün tecavüz fikirlerini ortadan kaldıracaktır.

2 — Milletler cemiyetinde teşekkül etmiş bir komisyon, Almanyanın da silâhlarını teftiş hakkına sahip bulunacak, yani Almanya bu hakkı, bu komisyona verecektir.

Üçüncü şikle göre, Almanyanın İngiltere, Fransa ve misakı imzalamış diğer devletlerin — lüzumunda — yardımına geleceğine dair söz vermesi isteniyor.

Sunday Ekspres gazetesi diyor ki:

"Hükümetimiz, Almanyayı silâhlanmak suretiyle Versay muahedesi hilâfına hareket ettiği için, milletler meclisinde itham edebilirdi. Fakat hükümet düşünüyor ki, Almanya da aynı surette silâhlarını arttıran Fransayı itham edebilirdi.

"Kabine şöyle düşünüyor: (Esasen başvekil muavini Mr. Baldwinın avam kamarasında söylediği sözlerle de buna işaret etmişti...) Almanyayı tekrar silâhlanmaktan alıkoymağa kalkışmak faydasızdır. Bunun için, yeniden silâhlanma, umumi bir Avrupa anlaşması esaslarından olarak muntazam bir plân dahilinde yapılmalıdır. Öteki tarzdan daha iyidir. Tabi olduğu sulh muahedesine göre Almanyanın 100.000 kişilik ordusu olması lâzımken bugün Rayverin 300.000 kişisi vardır.

Ve bu ordu, hücum kıtaları cfradı ve eski muhripleri eklemek suretiyle üç milyona çıkarılabilir...."

Fakat, işin en şayanı dikkat tarafı şurasıdır:

İngilterenin teklifine göre Almanya derhal ve İngiltere ile Fransanın bugünkü silâh kuvveti ile müsavi bir hale gelecek değildir.

Teklif şu mahiyettedir: Almanya seneden seneye silâhlarını arttırarak bugünkü İngiliz Fransız silâh kuvvetinden gene aşağı bir mertebeye kadar gelecek.... Diğer yandan İngiltere ve Fransa silâhlarını indirerek Almanyanın derecesiyle bir olacaklardır.

Sunday Ekspres, İngiltere ile Fransa arasında, Fransız kabinisini bu fikre uydurmak için konuşmalar yapıldığını yazıyor ve: "Bu, onların hoşuna gitmese de, tehlikeli vaziyetten çıkmak için yegâne yoldur..", diyor.

Soy adları

(Baş tarafı 1 incede)

icap etmektedir. Bu komisyon Belediye reis muavini Bay Hamid Uskay'ın Reisliği altında teşekkül etmiştir. Bu komisyonda Belediye Şirketler Komiseri Bay İsmail Hakkı ve İstatistik Şubesi Müme-yizi Bay Mehmed Halid vardır. Vi-lâyetten de bu komisyona azâ iltihak edecektir. Komisyon kanunun tatbikine başlandığı günden itibaren çalışmaya başlayacaktır. Aynı Soyadları alanlar arasında çıkan ihtilâfları komisyon halledemezse mesele mahkemeye sevkilecektir. Komisyon emrinde bütün Soyadlarının yazılacağı bir ana defter bulunacak, yazılan Soyadlarının kanuna uygun olup olmadığı

Yunan fırka reisleri başbaşa verdi!

Maksimos dış bakanlığından istifaya kalkıştı

Türk-Yunan anlaşma cemiyetlerinin reisleri çekildi!

Atina, 6 — Dün bütün gün Dış Bakanı M. Maksimos, hastalık bildirmedeği halde Bakanlığa gelmemiştir. Bunun üzerine M. Maksimosun hususî sebeplerden dolayı istifa etmesi hakkındaki niyeti beklendiğinden daha önce yerrine getirdiği şayiaları ortaya çıkmıştır.

Türk - Yunan anlaşma cemiyetinin Atinadaki merkezi reisile Selânik şubesi reisi dün aynı zamanda istifa etmişlerdir.

İki günden beri muhacirler birliği azası arasında sıkı bir faaliyet göze çarpmaktadır. Hükûmette verilmek üzere bir muhtıra tanzim edileceği söyleniyor. Bu maksatla muhacirler teşkilâtı reisleri toplantıya çağırılmışlardır.

Atina, 6 — Hükûmet tarafdar-

ları Katimerini gazetesi Dışbakanı M. Maksimosun kabinedeki mevkiinin kararsız olduğunu ve bugün Bakanlığa gitmeyeceğini haber veriyor.

Siyasal mehafil, M. Maksimosun istifa için evvelce vermiş olduğu kararı şimdi tatbik edeceğini tahmin ediyorlar.

Atina, 6 (A.A.) — Hükûmet Kovalisyonuna iştirak eden liderlerin dün akşamki konferansında, Türkiyede dinî kıyafet meselesi esas itibarıyla dinî bir mesele olduğu için, bu hususta daha geniş bilge beklemeğe karar vermişdir.

Bütün fırkalar liderleri konferansının toplanmaya çağırılması gereküp gerekmediği bundan sonra anlaşılabilecektir.

Bu haftaki şilt maçları

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

latasarayın karşısına çıkacak.

Günü en mühim maçlarından birisi de, Taksimdeki diğer müsabakadır.

Beykozun karşısında üçüncü kümenin tanınmış takımı Kara-gümrüğü göreceğiz.

Çok canlı oynamakla şöhret almış bulunan Karagümrük, kıs-men eksik ve sakat oyuncular bulunan bir kadro ile sahaya çıkacağı tahmin ettiğimiz, Beykoz karşısında, güzel bir oyun oyna-mağa çalışacaktır.

Beykoza gelince, Vefaya kazandı galebeden sonra, bir üçüncü küme takımına karşı fena netice almamak için gözünü dört açacaktır.

Beşiktaşta ilk müsabaka üçüncü küme lik maçı olacak ve Fener Yılmaz - Ortaköy karşılaşacaklardır.

Geçen sene iyi oynamakla tanınan Ortaköyün karşısında gayri müttefik olduğu zamanlardan beri en muntazam, en iyi futbolü anlamış bir takıma malik bulunan Fener Yılmazlıların oyunu zevkle seyredilmeğe degecek bir hâdisedir.

Fener Yılmaz, yarınki maçıyla geçen seneki gibi gene kümesinin en iyi takımlarından olduğunu isbat etmiye çalışacaktır.

komisyonca tetkik olunacaktır. Komisyon birbirine benziyen bazı Soyadlarına harf ve kelime ilâvesiyle değişiklik yapmak salâhiyetine maliktir. Bu suretle aynı ismi alanların isimleri kısmen değiştirilecektir.

Vefa - Topkapı lik maçında birinci kümenin korkulu takımı karşısında ikinci kümenin iyi fakat talihsiz takımı Topkapı, çok dikkatli oynamalı. Bilhassa çok sakat müdafaa sistemini değiştir-melidir.

Kadıköyünde, günün en meraklı maçlarından ikisi oynanacaktır. Birinci kümenin zayıf takımı Süleymaniye ile, ikinci kümenin en iyi takımlarından Hilâlin ve İstanbulsporla, ikinci kümenin en başında gelen takımı Anadolunun karşılaşması ve alacağı neticeler elbette merakla beklenmeğe degecektir.

Bu haftaki maçlar, oyun itibarıyla değilse bile, alınacak neticelerin, küme kuvvetleri arasındaki farkları göstermesi itibarıyla bambaşka bir hususiyete maliktir.

Bu sabah, İstanbul bisiklet heyeti tarafından büyük bir teşvik müsabakası yapılacaktır.

Saat 9 da Mecidiye köyü likör fabrikası önünden başlayarak Maslak yoluyla Sarıyer vapur iskelesine kadar gidilerek geri dönüşecek bir müsabakaya ancak lisanslı ve mmtakaya yazılı sporcular gireceklerdir.

Şimdiye kadar çok ihmal edilen, güzel bisiklet sporunu canlandırmak için çalışan yeni bisiklet heyetine muvaffakiyetler diliyoruz.

Türkiye güreş birincilikleri Bursada devam edilmektedir.

Bu müsabakalarda memleketin bir çok taraflarından gelmiş yeni ve kıymetli güreşçiler nazardikkate çarpmıştır.

Suikast neticesi

Sovyetlerde 70 kişi öldürüldü

KIROFUN

cenazesi kalktı

Moskova, 6 (A.A.) — Lenin grad'da yüksek mahkeme, Sovyet memurlarına karşı suikastda bulunmak üzere Letonyadan ve kısmen Finlandiya ve Lehistan'dan gelen 39 kişinin muhakemesini dün yapmış ve bunları ölüme mahkûm etmiştir. Mahkûmlar sabahleyin kurşuna dizilmişlerdir. Diğer taraftan Moskova mahkemesi de gene Lehistan'dan ve kısmen Letonyadan gelen 32 tedhişçiye muhakeme etmiş ve bunlar da bu sabah kurşuna dizilmişlerdir.

Moskova, 6 (A.A.) — Kirofun cenazesi bugün kaldırılmıştır. Sovyet merkez icra komitesi azası ile memleketin her tarafından gelen Sovyet mümessilleri ve çok kalabalık bir işçi kitlesi cenazeyi takib etmiştir.

Sendikalar evinde Kirofun cenazesi önünden bir milyon iki yüz bin kişi geçmiştir.

Sar raporu uluslar kurumunda

Cenevre, 6 (A.A.) — Uluslararası birliği konseyi, Uçler komitesinin Sar hakkındaki raporunu ittifak ile kabul etmiştir.

celsenin başlangıcında M. Laval beyanatta bulunarak M. Aliziyi rapordan dolayı tebrik ettikten sonra Fransa hükûmetinin bu raporun bütün neticelerini kabul etmekte olduğunu söylemiştir.

Fransa hükûmeti hiç bir gizli düşünce beslemediğini ve uluslararası çerçevesi içinde kalmaktan başka bir kaygusu bulunmadığını isbat etmiştir.

Eğer ümid edildiği gibi Almanya hükûmeti de Fransa hükûmetinin beslemekte olduğu niyetini aynini beslemekte ise Sar meselesi Sar ahalisinin serbestçe seçeceği bir hal suretiyle neticelenecektir.

Başvekil Trakya'da

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

nün Trakya seyahati alm ve sıhhat işlerini yakından görmek yapılması lâzım gelen işler ve alınacak tedbirler hakkında yerinde bir karar vermek içindir. Bu münasebetle, son zamanlarda Trakya'da yerleştirilmiş olan muhacirlerin bulundukları yerler görülecek, bu arada Alpullu şeker fabrikası da gezilecektir.

Seyahat üç gün sürecektir. Başbakan, pazartesi günü ekspresle tekrar şehrimize gelecek ve 11 birinci kânunda Ankarada bulunmak üzere aynı günün akşamı Ankaraya gidecektir.

Japon ticaret heyeti

Bugün şehrimize üç kişiden mürekkep bir Japon ticaret heyetinin geleceği haber alınmıştır.

Frigidaire

ELEKTRİK OTOMATİK SOĞUK HAVA DOLABI

Hammeferdi!

Dün pişirdiğiniz ve tel dolaba koyduğunuz yemeği niçin kokluyorsunuz? Yoksa tazeliğinden şüphelendiniz mi?

Size Bir Frigidaire

lâzım. Hiç düşünmeyin ve bunu derhal alın. Taze ve sıhhi yemek yemek için başka çareniz yoktur!

FRIGIDAIRE

Soğuk hava depolarından istifade etmek için yazı beklemeyin. Onun, kışın dahi size arkadaş olduğunu unutmayın

*Bourla Biraderler ve Şsi.
İSTANBUL - ANKARA - İZMİR*

Kimyager

Hüccameddin

Tam idrar tahlili 100 kuruş -
tur. Bilümum tahlilât, Eminö-
nü, Emlâk ve Eytam Bankası
karşısında İzzet Bey Hanı
(4501)

YENİ ÇIKTI

Gorio Baba

Fiatri 100 kuruş

Tevzi yeri - VAKIT Matbaası

**15 ve 20 liraya
kişlik palto ve
pardesü**

25 liraya tam takım
kostüm is
marlama teminatlı olarak halis
yün yerli kumaşlarımızdan giy-
mek isteyenler Ankara caddesi
Orhanbey hanında Kolaylık
terzihanesine buyursunlar.

Alâiyeli Azak zade Tevfik be-
yin hanesinde bir yüzük düşürül-
müş ve üç senedenberi sahibi zu-
hur etmemiştir. Her kimin ise ev-
safını söyleyerek alması için Be-
yazıtta Tiyatro caddesinde Azak
zadeler apartmanında (55) num-
aralı daireye müracaat etsin.

GENÇ DOKTORLARA KARLI BİR İŞ

Kadıköyünd'e, işlek bir mahal-
de, eşyasıyla beraber acele devre-
dilecek bir muayenehane için Be-
yoğlu, Asmalımescit, Kamhi ha-
nında 5 numaralı daireye her gün
saat 18 — 20 ye kadar müracaat
edilebilir.

iyi tiraş olmak için bütün
bıçakların fevkinde olan

POKER

PLAY TIRAŞ BIÇAGI
kullanınız. Ve her yerde arayınız
(3775)

HABER

Akşam Postası

İdarehanesi: İSTANBUL AN
KARA CADDESİ

Telegraf Adresi: İSTANBUL HABER
Telefon Yazı: 23872 İdare: 24770

ABONE ŞERAHİ

1 3 6 12 ay
Türkiye: 120 350 660 1250 Krs.
Enebi: 150 440 840 1610

İLÂN TARİFESİ

İlâret ilânlarının satırı 12,50
Resmî ilânlar 10 kuruştur

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:
HASAN RASİM US
Basıldığı yer: (VAKIT) Matbaası

OSRAM

Isığın ölçüldüğünü biliyormuydunuz?

Arzu ettiğiniz zaman Osram ampul-
lerinin en müktesit lambalarından
madud olduğunu bir Osram ampulü
satın alırken ölçer ve isbat edebiliriz
Osram ampulleri Elektrik cereyanını
bol bir ışığa tahvil ederler. Zengin
ışıklı Osram ampulleri senelerden-
beri -mükemmeliyet timsalidirler.

OSRAM

*Az ışık veren ampulleri reddediniz.
Bol ışıklı
OSRAM ampullerini
her yerde arayınız.*

İstanbul Gümrükleri

Başmüdürlüğünden:

Başmüdürlüğümüze bağlı İstanbul gümrüklerinde açık 12 lira aylıklı kâtipler için 13-12-934 Perşembe günü saat on üç buçukta müsabaka imtihanı açılacaktır. İmtihana girmek isteyenlerin memurin kanununun 4 üncü maddesindeki şartları haiz olmaları ve en aşağı orta mektepten mezun bulunmaları lâzımdır. Müsabahaya gireceklerin nüfus hüviyet cüzdanı, mektep şehadetnamesi askerlik vesikası, aşı kâğıdı sıhhat raporu, hüsnühal kâğıdı ve evvelce bir vazifede çalışmışlarsa oradan aldıkları bonservislerle yukarıda yazılı Perşembe gününden evvel İstanbul gümrükleri başmüdürlüğüne diğer kâğıtlarla müracaat etmeleri ve bu vesaike ibraz etmedikçe imtihana kabul edilmeyecekleri ilân olunur. (8342)

ZAYI — Ticareti Bahriye mü-
düriyetinden almış olduğum li-
man hüviyet cüzdanımı ve nüfus
tezkeremi kazaen zayı ettim. Ye-
nilerini alacağımdan eskilerinin
hükmü yoktur.

Adres: Yedikule Bucakbağı 24 numara Ali oğlu İlyas Cemal 3549

Diş hekimi

Hüseyin Mustafa

İst. Aksaray Valdecamii
karşısında

Elektrik Radyatörü

TAM SICAKLIK

Fiatlarda Tenzilât

Satie' de

VERESİYE SATIŞ

1935 MATBUAT ALMANAĞI

1935 te neler olacak? — Muharrem Fezi-

Abidin Daver

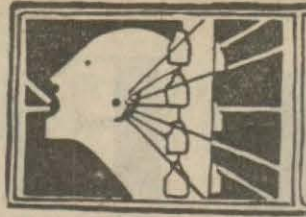
Yarınki harp

Ercüment Ekrem

Eski ve yeni gazetecilik

İkısadı buhran ne kadar sürecektir?
Selim Sirri, Ahmet Hidayet, Refik Ahmet'in ve daha
bir çok tanınmış muharrirlerin yazıları
Sıhhat, ev, ilim ve dünya bahisleri, ameli hayat
bilgileri, faydalı malumat, hanımlara el işleri, postu,
telgraf, telefon tarifleri
Mükemmel bir takvim ve muhura
Bütün bunları pek yakında çıkacak olan
1935 Matbuat Almanacağı
nda bulacaksınız.

Okuyucularımıza bir hizmette bulunmak gayesiyle bir "Küçük İlanlar", sütunu açıyoruz. Bu ilanların satırına beş kuruş ücret alınacaktır. Bu günden itibaren 3 gün içinde gönderilen küçük ilanlar gazetemize parasız konulacaktır.

Esnaf ve İşçi

Kunduracılara iş kalmamış!

Kadıköy — Kunduracı Ziya Efendi diyor ki:

Ziya

Bir zamanlar piyasada kalfa, çırak bolluğu vardı, gene haftalığımız ve günde iğimiz dolgun idi. Sebep te o zamanlar bir a-yakkabı ismarlamak için onbeş on altı lirayı feda eden müşteriler vardı. Fakat şimdi piyasada kalfa, çırak buhranı var. Bu vaziyeti görenlerden bir kısmı da kunduracılığı terkettiği halde, yani kunduracıların azalmasına rağmen aldığımız para yaptığımız işle kıyas kabul etmiyecek kadar az. İnsan bazan hiddetleniyor, kunduracılığı bırakıp ta bir sandık alıp boyacılık yapacağı geliyor. Belki ondan daha fazla para çıkarılır.

Soy adı alacaklara

Saçın: şahin, Saçiner: şahin a-dam, Saçinsan: lâkabı şahin, Saçım Soy: soyu şahin, Saçınkan: kanı şahin, Saçinol: Şahinol, Sak: uzak, Saksan: sanı uzak, Sebeder: müdür, Sebeşon: sanı müdür, Sebecik: müdircik, Sekesiz: malûm, Siktemiz: temiz beyin, Siklidir: beyinlidir, Süder: ejderha adam, Sukan: ejderha kanlı, Süyer: ejderha gibi adam.

M

Macit: feza, Maç: mutabık, Madak: belâgat, Magat: dürüst, Mak: medih, Makta: tarif, Mak-tay: meth, Man: adam, Mara: a-nahtar, Marak: pastane, Marda: zam, Maral: Ahu, Margi: Tutuşulan bahis, Marim: uzuv, Mat: dürüst, May: hedef, Mayda: narin, Mayta: asa, Mayuk: gonca, Mede: nişan, Meder: nişangâh, Meke: çare, Men: çehre, Menek: nakiye, Meniz: muntazır, Menkü: ebedî, Mol: fidan, Mucip: badi, Munar: serap, Mustak: cümudiye, Mut: beha, Mücilke: semt, Müren: nehir.

N

Nak: Halis, Nakçı: Nedim, Nanim: İtimat, Narım: Hususi, Nart: Cesur, Nas: İffet, Nazır: Dost, Na-

Güzel ve Gürbüz çocuk müsabakası

No 71 — Bayan Süzar.

No. 74 — Ertuğrul

Güzel ve gürbüz çocuk müsabakamıza giren küçüklerden üçünü daha resmini bugün koyuyoruz. Müsabakamıza iştirak ediniz.

No. 75 — Ayser

za: heyecan, Necelik: kemiyet, Nelik: mahiyet, Negiz: temel, Neme: şey, Nerse: şey, Nese: şey, Niçin: malûm, Nitim: nihayet, Nalaz: muktaza.

O

Oba: aile, Obruk: köşe, Obut: şeref, Obuz: memba, Ocak: aile, Ocaktan: asil, Odu: ruh, Ofraz: enfes, cesur, Oguş: bereket, Oga: kefil, Ok: akıl, Oka: kefil, Okan: okyanos, Okra: kadeh, Okruk: kement, Okul: mektep, Okunur:

melfuz, Okur: bereket, Ol: bün-yat, Olacak: mümkün, Olagan: malûm, Olam: debdebe, Olçar: haber, Olcaz: baht, Olgun: mütekâmil Om: müdevver, Omrak: ak raba, Ongun: arma, Onür: haysiyet, Omür: bereket, Onay: muvafık, Or: berc, Ora: sinlo, sur, O-ran: insaf, Orakan: rüzgâr, Orçin: veli, Ort: ateş, Ot: deva, Otag: hayme, Otak: hayme, Otrun: mütekait, Otru: mukabil, Otuk: bidar, Oy: akıl, Oya: broderi.

(Arka ertiye)

SOY ADLARI

Okuyucularımızın soy adlarını yazıyoruz

Kuyar — Devlet Demiryolları Haydarpaşa veznedarı Mustafa.

Erde — İstanbul Posta tevzi memuru Mustafa Behcet.

Keleş — Çiçekpazarında Hocazade Zühtü Sabit, biraderleri namına.

Sezer — Sumer Bank İstanbul şubesi Ranseyyonan memuru hakkı Rüstem.

Güven — Paşabahçe fabrikasında itfaiye Hakkı.

Duygundur — Haydarpaşa Komiserliğinde Emniyet birinci şube memuru Cemal.

(*) Akay — İstanbul Unkapanı posta ve telgraf müvezzii Reşat.

Çelikel — Beşiktaş Akdoğan sokak 85 No. komisyoncu Saim Zeki.

Altunel — Doktor Muhsin İsmail, Necdet İsmail, Mesut İsmail, Necati İsmail, Ülviye İsmail.

Kanat — Beyoğlu Hava sokak (17) No. Mehmet.

Gözen — İstanbul Hayvan borsası muamelât müdürü Fazlı.

Sunar — Bakırköy Kaymakamı Veli, biraderi Ahmet Baha.

Akgün — (Akgün) ler namına İstanbul (9) No. 1 Adli İhtisas mahkemesi yazganı Muzaffer.

Un El — Feyziye Lisesi sayganı Cavit.

Ertek — Kabataş Lisesi tarih muallimlerinden Hamdi Nazım.

Devoğlu — Galata İdhalât gümrüğü anbar memurlarından Hasan Tahsin.

Özdemir (*) — Hukuk Fakültesi okuyanı ve Emniyet müdürlüğü yazganı Salih.

Bilge — Topkapı sarayı memurlarından Hayrettin.

Ak Doğan — Beyoğlu Tepebaşı demirci İsmail.

Gazal — Emniyet şube müdürlüğü ahlâki zabıtaı taharri üçüncü komiseri Hüseyin.

Er Türk — Gümrük (310) numaralı anbar memurlarından Neşet.

Barbaros — Bakırköy posta telgraf müdürü Baha.

Mut — Bakırköy telgraf memuru Mehmet Ali.

Akata — Bakırköy telgraf memuru Recep.

Kalkan — Bakırköy telgraf tevzi memuru Hüseyin.

Bubay — Bakırköy telgraf tevzi memuru Musa.

Demiray — (*) Bakırköy telgraf tevzi memuru Kâmil.

Bayca — Bakırköy telgrtf tevzi memuru Şemsî, babası: Hüseyin.

Akatay — Gedikpaşa cami sokak 9 No. hanede Hakkı, Annesi: Fatma. Karısı: Şaniye. Oğulları: Ahmet Hamdi, Neşet, Nail.

Ankarada Soyadı alanlar:

Tiraki — Belediye Muhasebe Müdürü Hasan.

Ökpön — Belediye Muhasebe Müdür muavini Cemil.

Kütükcü — Belediye Muhasebesinden Mehmet Ali.

Tek - inci — Belediye Muhasebesinden Feyzi.

Fakum — Milli Müdafaa Vekâleti Hususi Kalem Müdürü Selâmi, kardeşi: Devlet Demiryolları Umum Müdürlük kalemünde Rahmi.

Avuncan — Maliye Vekâleti Merkez Muhasebe Mümeyyizi Saip.

Kansu — Erzurum Meb'usu Nafi Atuf.

Akalın — Giresun Meb'usu İhsan.

Akbaş — Belediye Veznedarı İsmail.

Öksem — Kurun ve Haber muhabiri Sakip.

Erdem — Belediye Su idaresi Müdürü Mehmet Ali.

Orhun — Belediye Su idaresi Müdürü Orhan.

Ülkü — Belediye Su idaresi Muhtasebî Müdürü Raif.

Eyren — Belediye Su idaresi memuru Necati.

Seylan — Belediye Su idaresi heyetinde memur Muhsin.

Mengü — Belediye Su idaresi temedi Akif.

Kültür — Belediye Su idaresi hakkuk memuru Hayri.

Tombuloğlu — Belediye Su idaresi Fen heyetinde memur Baki.

Özdenk — Belediye Su idaresi silât Şefi İhsan.

Toğrul — Belediye Su idaresi okuma memuru Talât.

Yalçinkaya (*) — Emniyet şubesi (6) memuru 2320 Sicil numaralı Fehmi.

Duman — Etibba odası İdare eti âzasından D. R. Nazım.

Çapkar — Edirnekapıda Zeki.

Erdem (*) — Polis müteakidi Mehmet.

Ütku — Edirnekapıda yağcı Ali.

Topuz — Edirnekapıda celep Mustafa.

Tosun — Neslişah mahallesinde bahçıvan Rıza.

Kurt — Devlet Demiryolları Senayi.

Onur — Ortaköy Şifayurdu sahibi ve müdürü D.R. Ahmet Asım; kardeşi: Eczacı Ali Rıza, kız kardeşi: Zillet Naim. ve yeğeni D.R. İffet Naim.

Çankaya — İğneada orman memuru Hamdi.

Gökbyrak — İğneada Nahiyesi Müdürü Hüsnü.

Kat Engin — Askeri Temyiz Mahkemesi âzasından İsmail Hakkı.

Olgape — Askerlik Adliye Şube Müdürü Musa Kâzım.

Oflaz — Askerlik Adliye Şubesi Hukukçularından İsmail Hakkı.

Esirgemez — Askerlik Adliye Şubesi Hukukçularından Vahit.

Gündüç — Milli Müdafaa Vekâleti Hukuk Müşaviri muavini Rasim.

Gemlik belediye doktoru Mustafa bey ve mahdumu Küçükpaşa maliye tahakkuk şubesi memurlarından Muzeffer soyadı olanlar.

Tüzün ismini almışlardır.

Kenarları (*) işaretli soyadları evvelce başkaları tarafından alınmış isimlerdir. Sahiplerinin de iştirakleri faydalı olur.

Dikkat

Bugüne kadarki müracaatları dan şunu anladık ki bir çok okuyucularla ayrıca muhabere etmek mecburiyeti hasıl oluyor. Bunun için bize soyadlarını bildirerek okuyucularımızın gönderilecek mektuplar içinde ayrıca da kuruluşluk bir posta pulu koymalarını kendi menfaatleri iktizasından dolayı lacaktır.

Telefon muhabeleri yanlışlıklara sebep olacağını anladığımızdan müracaatların mektupla yapılmasını ve zarfların üzerinde görünür bir şekilde (Soyadı) yazılması lâzımdır.

NİRSO

En şık, en güzel, en sağlam ve en dayanıklı gömlektir. Hazır ve ismarlama Galata, Tünel civarında Zülfiye sokak Lâcivert han

Tanrı Buyuruğu

Kur'anı Kerimin Tercüme ve Tefsiri

Fazlı muhterem Ömer Rıza Bey tarafından tercüme ve tefsir edilen bu muazzam eserin basımı bitmiştir. 1000 büyük sayfa teşkil eden bu eser, açık ve hür bir lisanla Kur'anın ilk tercüme ve tefsiridir.

Metin kısmı Arap harflerile ilâve edilmiştir.

Bez ciltlisi 4 Meşin ciltlisi 5 liradır. Taşradan posta parası alınmaz.

1935 Halit Takvimi

En doğru takvim. Bir çok malûmat. 10 kuruştur.

Satış yeri: Muallim Ahmet Halit Kitaphanesidir.

ikinci basış

İtalyanlar harbe başladı

Habeşistanla protestolar devam ede dursun silâhlar patlamış bulunuyor

İtalyanlardan altmış ölü, dört yüz yaralı
Habeşlerden yüz ölü ve yaralı var

Habeş topraklarında 75 mil ilerliyen İtalyanlar mühim ganaimle beraber icabeden tedbirleri de aldıklarını bildiriyorlar

Macaristan - Yugoslavya hududu kapanacak mı ?

Yugoslavyadan 30,000 Macar çıkarılacakmış

Macarların hudud köylerini tesliht ettikleri yazılıyor

İşe İngilizler de mi karışacak

Bundan bir kaç gün evvel İngiliz gazeteleri, Mareşal Balbo ile M. Mussolini arasında fatihlik için bir rekabet başladığını, Mareşal Balbonun Habeşistanı fethetmek için hazırladığını yazmışlardır.

Bugün, akşama doğru almış olduğumuz Ajans haberleri, bu neşriyatı tekid eder mahiyettedir.

Telgrafları aynen neşrediyoruz: Addis - Ababa, (A.A.) — Reuter Ajansı muhabirinden:

Romada bulunan Habeş maslahatgüzarı, İtalyan kıtaatı tarafından Habeş topraklarının mühim noktalarının işgali için İtalya hükümeti nezdinde şiddetli protesto etmeğe ve izahat istemeğe memur edilmiştir.

Burada bildirildiğine göre, İtalyan zabıtlarının kumandası altında bulunan İtalyan Somalisi'nin yerli kıtaatı tank, tayyare ve topçu himayesiyle, Valual da bu ayın 5 inci günü İngiliz - Habeş komiyonunun Habeş maiyetine hücum etmiştir.

Bunun neticesinde Habeş ve İtalyan kuvvetleri arasında İtalyan Somalisinde bir muharebe olmuştur. 60 İtalyan tabaası öldürülmüş ve dört yüzü yaralanmıştır.

Yüz Habeşin ölüp veya yaralandığı zannediliyor.

Londra, 8 (A.A.) — Romadan gelen haberlere göre İtalya hükümeti Habeşistan hükümeti nezdinde protestoda bulunmuştur.

Romada iddia edildiğine göre, bundan iki gün evvel, mitralyöz, tüfenk, ve küçük sahra topları ile mücehhez bir Habeş kuvveti hududu geçerek İtalya muhafızlarına hücum etmiştir.

Habeşler İtalyanları hududu tecavüzle ittiham ettikleri için bir addettenberi İtalya ile Habeşistan arasında bir asabiyet varır. Bir başka asabiyet menbar

Habeşlilerin kıyafetleri eski, silâhları modernidir

ma hilâfına Habeşistanın, pamuk ziraatı için Japonyaya geniş imtiyazlar ve daha başka iktisadi tefevvuklar vermiş olmasıdır.

Addis - Ababa, 8 (A.A.) — Reuter muhabirinden:

Şimdi yapılan iddialara göre İtalyan kuvvetleri Habeş topraklarında 75 mil ilerlemiştir. Yalnız burasını da hatırlatmak lâzımdır ki, Habeşistan ile İtalyan Somalisi arasında hudud henüz ta-

yin ve tahdid edilmiş değildir.

İstanbulda çıkan (Beyoğlu) gazetesi, bu hâdise hakkında Romadan almış olduğu bir telgrafi (Somali hududundaki İtalyan karakoluna bir hücum) serlevhasıyla yazmaktadır. Bu telgrafi ay - nen veriyoruz:

Roma, 8 — Ayın beşinci günü öğleden sonra kuvvetli bir Habeş grupu, mitralyöz müfrezeleri ve bir topla, ansızın, İtalya Somali -

Segedin, 8 (A.A.) — "Deyli Telegraf,, muhabirinden:

Burada ve Budapeştede, mülteciler için iane açılmıştır.

Her iki tarafda gittikçe büyüyen düşmanlık yüzünden Macar - Yugoslav hududunun kapanması ihtimali vardır.

Buraya gelen mülteciler, Yur - sinde Valonal kuyuları civarında bir İtalyan karakoluna hücum etmişlerdir.

Karakolda bulunan yerli Somali efradı civar ve karakollar - dan imdat kuvvetleri gelene kadar mukavemet etmişlerdir.

Kuvvetler gelince, mütearrızlar, dağıtılmış ve kaçırılmışlardır. Bir çok silâh mühimmat, ve hayvanatdan mürekkep mühim bir ganaim muharebe meydanında yığılmıştır. Bu gibi hâdiselerin tekerrürüne mani olmak için icab eden tedbirler alınmıştır.

goslavyanın toprakları içinde bulunan 30.000 Macarı çıkarmak niyetinde olduğunu söylemekte - dirler.

Belgrad, 8 — Politika gazetesini bildiriyor:

Buraya gelen haberlere göre Macarlar Yugoslavya - Macaristan hududundaki köylere silâh ve cebhane dağıtmakta ve hudud karakollarını takviye etmektedirler.

Harp Geliyor 1911

Yazan: Fransi Dölezi

Bugün dünyanın en büyük ekonomî yazarı olan Fransi Dölezi 1911 senesinde "Harp geliyor,, ismi ile bir kitapçık yazmıştır.

O zmana herkes buna gülmüştü.

Fakat 3 sene sonra harp patladı ve yazarın söyledikleri aynen çıktı.

Harp Gene Geliyor 1934

Şimdi de aynı yazar "Harp tekrar geliyor,, ismiyle bir başka kitapçık yazmıştır.

Pek yakında HABER

Olacak harpleri keramete yakın bir deha ile haber veren bu büyük yazarın iki kitapçığını da Fa. ya çevirtecek ve ya-

Venizelosun açık mektubu

Elbise meselesinin Türk - Yunan dostluğunu sarsar mahiyette gördüğünü söylemekle beraber düzeltileceğinden de eminim diyor

Atina, 8 (Saat 19,30 telefon - la) — Bütün sabah gazeteleri M. Venizelosun Girid adasından yazarak gönderdiği makaleyi neşretmişlerdir.

Makalenin hülâsası şudur: "Türk, Yunan dostluğu çok nazik bir devreye gelmiştir. Benim devrimle başlayan mesud dostluk çok iyi bir raddeye gelirken evvelâ küçük sanatların yalnız Türk - lere hasredilmesi ve onu müte -

ması bu dostluğu sarsmıştır.

Aziz dostum General İsmetî ya - kinen tanırım. Kendisiyle Mara - ton yolunda iki milletin daima beraber çalışması, müşterek ka - rarlar vermesi hususunda tama - miyle mütabık kalmışdık.

Türklerin çok şuurulu ve iyi el - lerle idare edildiklerinden emi - nim. Atatürk, İsmet İnönü, Tev - fik Rüşdî Aras çok yüksek ve

Bundan dolayı dinî kisvenin hiç olmazsa Patrik için daimî ola - rak kalmasını, diğerleri için de daha müsaîd bir hal suretinin bu - lunmasını temin edeceklerinden ümidvarım.

En sonra şunu da ilâve etmek isterim ki, İstanbulda beyanatta bulunan Papa Eftimin Ortodoks kilisesiyle hiç bir alakası yok -

Ankara Telefouu

Devlet şurası

Soy adı nizamnamesini tasdik etti

Ankara, 8 (Telefonla) — Soyadı nizamnamesi bazı değişikliklerle Devlet Şurasınca tasdik edilmiştir. Bugün İçişleri Bakanlığınca tebliğ edilmesi muhtemeldir.

Berek yapılan değişiklik ve gerekse nizamnamenin tatbik sureti hakkında İçişleri Bakanlığında salâhiyetatır bir zatle görüştüm. Dediki:

— Nizamname henüz İçişleri'ne tebliğ edilmemiştir. Hususi surette aldığımız malûmata göre Şûranın yaptığı tadilat arasında şunlar vardır:

— Nüfus tescil müdürlüğünce yapılan nizamnamede aynı mahalde oturanların aynı soyadını alamamaları esası vardı. Şûra bunu genişletmiş, bir şehirde oturanların aynı soyadını alamamaları esasını kabul etmiştir. Aynı şehirde oturmıyanlar aynı soyadını taşıyabileceklerdir.

— Soyadları ne suretle tescil edilecektir?

— Nizamnamenin Şûradan gelmesini müteakip belediyelere, belediyeler olmayan yerlerde ihtiyar heyetlerine umumî tebliğat yapılacaktır. Buna göre Soyadları evvelâ belediyeler, ihtiyar heyetlerine bildirilecek ve onlar tarafından tasdik edilecektir. Belediyelerle ihtiyar heyetleri birer defter tutmakla mükellef olacaklardır.

Soy adı alanlar aldıkları soy adını beyannamelerine yazıp belediyelere ve ihtiyar heyetlerine verecekler, bunları sırasıyla kaydedip aynı adı evvelce bir başkası tarafından alınıp alınmadığına bakarak tasdik edeceklerdir. Eğer soyadı başkası tarafından alınmışsa tasdik edilmeyeceklerdir.

Soyadı sahibi ısrar ederse soyadının başına başka bir sıfat getirilecektir.

Bubeyannameler nüfus idarelerince ayrıca bir tetkikten geçirildikten sonra tescil edilecektir. Nüfus idareleri de aynı adı bir başkası tarafından alınıp alınmadığını kontrolla mükellef olacaktır.

Esasen soy adı olanlar yeniden ad almıya ve yahut tescile mecbur değildirler. Soyadı beyannameleri ve defterleri bastırılmaktadır. Bu nümuneler yakında dağıtılacaktır.

İsmet İnönü Kırklarelinde yürekten karşılandı

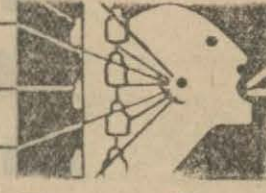
Kırklareli, 7 (A.A.) — Başbakan İsmet İnönü saat 17 de Kırklareline geldi. Havanın yağmurlu ve soğuk olmasına rağmen binlerce halk, mektepliler, memurlar tarafından yürekten gelen coşgunlukla karşılandı. General İsmet İnönü ayrı ayrı halka, mekteplilere iltifatta bulundu.

Bu akşam belediyece şerefine bir ziyafet verilecektir.

Başbakan İsmet İnönü yarın öğleden sonra Kırklarelinde ayrılarak Babaeski yoluyla Edirne'ye gelecektir. Edirne Büyük Başbakanı İsmet İnönü karşılayacaktır.

Son Haberler

Japonya Vaşington muahedelerini feshediyor

Çünkü, kendisi için emniyetli bulmıyor, konuşmalardan ayrılma da sebep görmiyor

deniz konuşmalarında ikinci bir Tokyo, 7 (A.A.) — Hususi konsey Vaşington muahedesinin feshi notasını yazacak dokuz azalık bir komite teşkil etmiştir.

Vaşington, 7 (A.A.) — Amerikan hükûmetine göre, Japonya'nın Londra konuşmaları yapılırken Vaşington muahedesini feshetmesi Japonya'nın bu konuşmalardan çekilmesi demektir. Başlıca alâkadarlardan birinin çekilmesi de bu konuşmaların hilmeti vücudu kalmaz ve bunun bütün mesuliyeti çekilene aittir. Muahede şimdi feshedilse bile ancak 1936 sonunda hükûmden düşecektir. Amerika hükûmeti, alâkadar diğer devletlere bu müddet içinde siyasal istikrar ve deniz ilâhlarının temdidini temin edecek elbirliği imkânlarını bulabilecekleri ümidindedir. Bundan da anlaşılıyor ki Amerikan hükûmetinin hattı hareketi M. Norman Davis'in görüşlerine tamamiyle uygundur. Amerika şimdiye kadar resmen bildirmemiş ise de deniz silahlarının esaslı bir tarzda azaltılmasını istemektedir. Bahriye bakanı M. Svanson Amerikanın, İngiltere ve Japonya'da aynı hareket ettikleri takdirde deniz silahlarının yüzde yirmi azaltılmasına muvafakat ettiğini bildirmiştir.

Londra, 7 (A.A.) — Japon Amiral M. Yamamoto, Amerikan murahhası M. Norman Davis'in sözleri hakkında Royter ajansına şu beyanatta bulunmuştur: "— Amerikan ve Japon plânları bir-

birinden tâ temelden ayrılmaktadır. Bu ayrılığın en mühim noktası şudur: Birisi deniz silahlarında bugünkü nisbetin muhafazasını diğeri ise bu nisbetten tamamiyle uzaklaşmayı istemektedir.

Vaşington muahedesinin esasını teşkil eden emniyette beraberlik prensibinin devam ettirilmesi hususundaki Amerikan tezine gelince, başka devletlerin emniyet duygusu hakkında söz söylemeğe salâhiyetim yoktur. Ancak Japonya bu muahede ile kendisi için gereken emniyeti elde etmiş olduğu kanaatinde değildir ve 1922 de doğru olabilecek bir şey bugün değişmiş olabilir. Hava kuvvetlerinin artmış ve deniz işlerinin de çoğalmış olması bu değişikliğin başlıca âmillerindendir.

Büyük zirhların tecavüz silahı olduğu müteasseydayız ve bunların azaltılmasını istiyoruz. Biz azaltmama usulünün konulmasını değil fakat bugünkü vaziyete daha uygun bir muahede yapılmasını istemekdeyiz.

Vaşington muahedesinin feshi de benim buradaki vazifemden ayrılmak için bir sebep teşkil etmez. Çünkü bu muahedenin feshi ile hükûmden düşmesi arasında iki senelik bir müddet geçecektir ve bu iki sene içinde yeni bir muahede hazırlanabilir."

Londra, 7 (A.A.) — İngilizler, safhayı beklemektedirler. Bu ikinci konuşmaların nerede olaca-

ğı ve şimdiki murahhaslar arasında mı yoksa diplomatik yollarla mı yapılacağı henüz belli değildir. 1935 deniz konferansını toplamadan evvel bazı teknik noktaların görüşülmesi lâzım geldiği söylenmektedir. Bu noktaların başlıcaları şunlardır:

1 — Japonya'nın da istediği anda iştirak edebilmesi için, mecrnatonilâtı konuşmaların dışında bırakan bir İngiliz - Amerikan mukavelesinin akdi imkânlarını araştırmaktır. Bu mukavele harp gemilerinin keyfiyet itibarıyla azaltılması hakkında olacak ve diğer devletler de buna iltihak edebileceklerdir.

2 — Senelik deniz programlarını birbirlerine bildirmek taahhüdünü mutazammın bir mukavele akdi imkânlarını araştırmak için de bütün devletlerle müzakerelerde bulunulacaktır.

Bütün bu konuşmalar böyle bir mukavele yapılabileceğini gösterdiği takdirdedir ki Londra konferansı toplanacaktır. Aksi takdirde konferansın toplanmaması çok muhtemeldir.

M. Yevtiç Macaristanın mesuliyetini isbat edecek

Cenevre, 7 (A.A.) — Marsilya suikastı meselesini tetkik etmek üzere bu sabah toplanması kararlaştırılmış olan Milletler Cemiyeti konseyi bu toplantısını öğleden sonraya bırakmıştır.

Cenevre, 7 (A.A.) — Yugoslavyanın Dışişleri bakanı M. Yevtiç hükûmetinin Cenevrede yapmış olduğu teşebbüsün Yugoslavya ile Macaristan arasında bir dava ol-

madığını ancak sulh ve sükûna olan inancı tekrar canlandırmak lâzım geldiğini tasrih etmiş ve demiştir ki:

"— Zorbalık hareketlerinde Macaristanın mesuliyetini isbat eden belgeler göstereceğim ve milletler cemiyetinden sulhün muhafazası olan vazifesini yapmağa devam edeceğim.

Cenevre, 7 (A.A.) — Macaristan dış işleri bakanı M. Dö Kanya büyük devletlerin mümessillerile görüşmek üzere Cenevreye gelmiştir. M. Dö Kanya bu sabah M. Laval, Eden ve Aloizi ile ilk konuşmalarını yapmıştır.

M. Laval Macar Dışbakanı ile görüşüldükten sonra küçük anlaşma ve Balkan anlaşması murahhaslarını öğle yemeğine çağırmıştır.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

KURUN — Asım Us, bir kaç gündüdenberi Atınadan gelen telyazıları üzerine "Doğru yoldan ayrılmadım", başlıklı bir yazı yazmıştır. Asım Us diyor ki:

— Bizim bildiğimiz şudur ki; Türkiye ile Yunanistan arasında çok sıkı bir bağlık vardır. Bu bağlık bir gün iki ülke ordularının birbirleri için kan dökcekleri kadar ileridedir. Türkiye ile Yunanistan arasındaki bağlık bu kertede olunca papasların sokak kılıkları değişecekmiş diye o denli taşkınlıklara düşmek bir delilik olur. Öyle sanıyoruz ki İstanbul'daki papaslar arasında pek yersiz ve çirkin, attan alta taşkınlık yapanlar vardır. Büyük Millet Meclisinin onayladığı kanunun bir kelimesi değil, bir noktası bile değişmez. Kanunla belli olan altı ay geçince lîkmü yeri ne qılılır.

CUMHURİYET — Yunus Nadi, ruhanî giyimleri kanunu ile Rum papasları hakkında yazı yazmıştır.

Yunus Nadi diyor ki:

— Ruhânîler sokaklarda, halk arasında ne için sarıkta, cübbe ile, kaftanla gezerler? Haham havrada, hoca camide, papas kilisede istediği kılığa girsin. aynı adamlar neden da-

tünde göze batan bir diken görünüşü gösterebilir?

Biz ne yaptığımızı biliyoruz. Yaptığımızdan dolayı hiç kimsenin zerre hakkına el atmış değiliz. Gördüğümüz iş bütün anlamlarında insanca, ileridir. İçin bu özünü görerek herkesin doğruyu seçmede gecikmemesi, dostluklara eksiklik verebilecek ileri geri yersiz sözlerden vaz geçmesi en doğru olur. Umarız ki öyle yapılacaktır.

MİLLİYET — Ahmet Şükrü Esmer "Kılık türresi ve Yunanistan", başlıklı makalesinde diyor ki:

— Biz yazılan yazılarla Türk - Yunan dostluğunun sarılacağına inanmıyorduk. İki ulusun dileklerine ve amaçlarına uygun olan bu dostluk çok derin ve sağlam temele dayanmaktadır. Ancak siyasal olan bu dostluğu iki ulusun yüreğinde kökleşmesi için uğraşıyoruz. Bir kaç metre kaftan ile bir kılıh bu uğurlu çalışmaların duraklamasını düşüncemiz yalnız budur.

SON POSTA — Başmakale yoktur. Öz türkçe başlıklı yazıda sokak adlarının değiştirilmesi düşünülürken türk konmuş sokak adlarının da gözden geçirilmesi, bunların da

içinde bütün işlerin deneme tahtası olarak yapılmadığını gösterilmesi istenmektedir.

AKŞAM — Necmeddin Sadık "Süs kadını, iş kadını", başlıklı makalesinde:

— Bütün Türk tarihi süreğince, kadını, süs düşkünlü görebileceğimiz bir devir yoktur. Türk kadını, atalarının bin bir ülkede ün saldıkları çağlarda erkekle yan yana ata binip savaşa gider, tarla sürüp ekin biçer, ulusla ulus işlerinde hep bir arada çalışır çabalar görürüz.

Türk kadını erdemlidir. Süs kadını değil, iş kadınıdır, diyor.

ZAMAN — Ebüzziya zade "Kadınların mebusluğu", başlıklı makalesinde, kadınlara mebusluk hakkının verilmesinde bir fevkalâdelik olmadığını, böyle bir kanun on beş sene evvel çıkıyaydı kadınların fevkalâde sevinmeğe hakları olacağını söyledikten sonra diyor ki:

— Yalnız her nimetin bir külfeti olduğu gibi her hakka mukabil bir vazife vardır. Bu vazifenin ne olduğunu ise kadınlar birliği çünkü beyannamesinde şu vecize ile pek güzel ifade ediyor:

"Türk kadını, unuttu ki Türk iç-

Kadınların sevinci

(Baş tarafı 1 ncide)

şekkür için toplandı. Hür memlekette verilen hakların şükran borcunu Türk kadınının nasıl ödiyeceğini bilmiyorum. Ne yapsak, nasıl teşekkür etsek gene azdır. Bundan sonraki nesle kadını erkekle müstakil ve bütün haklarına sahip insanlar olarak bırakacağız."

Dünkü tezahürden başka yarın saat on altıda Türk kadın birliği merkezinde de büyük bir toplantı yapılacak, verilen hak kutlulanacaktır.

Ankara kadınları

Ankara, 7 (A.A.) — Ankara Halkevindeki toplantı başkanlığı divanından şu bildirigi aldı:

Türk kadınının sıyasal hatları tükelleyen büyük kurultaya unutmazlığını bildirmek, saygılarını sunmak için Halkevinde toplanan Ankara kadınlarının başkanlık divanı, yurdun her yanından sayısız telyazıları almıştır.

Başkanlık divanı, bütün Türkiye kadınlığının Ankaradaki arkadaşları ile özden birliğini gösteren bu coşkun telyazılarından duyduğu sonsuz sevinci ülkenin her yanına yaymasını Anadolul ajansından diler.

Türkiye kadınları

Ankara, 7 (A.A.) — Türk kadınına sayılab seçmek ve seçilmek hakkının Büyük Millet Meclisince kabulü memleketin her tarafında büyük sevinç doğurmuştur. Dün bütün şehirlerimizde kadınlar toplanarak bayram yapıp Atatürk'e, Büyük Millet Meclisi'ne, Cumhuriyet Halk Fırkasına, büyüklerimize teşekkür ve bağlılık telyazıları çekmişlerdir.

Venizelos ne diyor Sefirimiz Bay Ruşen Eşref dün M. Maksimosla uzun müddet görüştü

Atina, 7. (Hususi) — Ruhani kisve meselesi üzerinde bugünkü gazetelerde M. Venizelosun da bir makalesi çıktı. Ankaradaki dostlarına hitap eden M. Venizelos bu makelesinde vaktiyle Moraton kâtiptisinde İsmet İnönü'ne söylediği sözleri hatırlatarak patriğin ruhanî elbiseyi taşımasının muvakkat değil, mutlak olmasını istiyor. Makalesinin Atatürk'e, Başbakan'a, ve Dış Bakanına hitap eden M. Venizelosla beraber kurdukları Türk - Yunan dostluğunun daha ziyade takviyesi lüzumunda ısrar etmektedir.

Atina, 8 (Hususi) — Türkiye sefiri Bay Ruşen Eşref dün Yunan Hariciye Nazırı M. Maksimosu saat onda ziyaret etti ve uzun müddet görüştüler. Bu görüşmeden sonra M. Maksimos ta Başvekil M. Çaldarısı ziyaret ederek görüşmeleri etrafında izah vermiştir.

Portland'da yangın

Portland (Maine) 7 (A.A.) — Limanda çıkan bir yangın yüz binlerce dolar zarara sebep olmuştur.

Alevler süratle yayılmış, bir tezgâh, hagarlar, vagonlar ve küçük gemiler yanmıştır.

Viyana'da casus teşkilâtı

Viyana, 7 (A.A.) — Alman yaya gizli belgeler veren geniş bir Nazi casus teşkilâtı meydana çıkarılmış ve bir çok kimseler tev-

Sovyet Rusyadaki idamlar

Aynı günde Sovyet büyüklere-
rinden 72 sini öldüreceklerdi

Suikastçılar beyaz Ruslardı içlerinde, bir tane
de Alman vardı

isimlerini yazıyoruz

Moskova, 6 — Komünist merkez icra komitesinin en nüfuzlu azalarından olan Kirofun öldürülmesi burada büyük bir heyecanla karşılanmıştır. Süratle yazılan tahkikat bu suikastın beyaz Ruslar tarafından tertib edildiğini meydana koymuştur.

Yetmiş iki kişiden tereküb eden bir gizli cemiyet aynı günde yetmiş iki tanınmış Sovyet adamını öldürecekti.

Bunlardan ikisi son dakikada fikirlerinden vazgeçip arkadaşlarını ihbar etmişler ve böylece bir çok suikastların önüne geçilmiş tir. Suikast listesinin en başında Vorosilof, Stalin, Litvinof ve ref vardı.

Derhal idam edilen 70 beyaz Rus suikastçısının 39 u Lenin Gradda, 31 i Moskovada yakalanmışlardır. İsimleri şudur:

Lenin Gradda:
Larin Hluso, T. Trankovski, T. Bogomolof, Kitani, F. Trankovski, P. Petrof, Dolof, Pobinski, F. Stoyanof, Azusof, G. Egorof, A. Smurof, Selivanof, Kloç-

(Devamı 4 üncü de)

Türk kadınlığı coşkun bir sevinçte

Beyazıt meydanında Bayan Nakiye nutuk söylerken
Memleketin her yerinde Ata Tür-
ke, büyüklere tel yazıları çeki-

Atatürk

Kadınlar birliğine
karşılık verdi

Kadınlar Birliği Başkanı Lâ-
tife Bekirin telyazısına Atatürk
şu telyazısıyla cevap vermiştir:

Lâtife Bekir ısık
Türk Kadınlar Birliği
İstanbul

Erdemli Türk kadınlığının
yeni çalışma yolunda kendine
düzen büyük işi güvenle başa-
racasına kuşku yoktur.

Reisicumhur
ATATÜRK

liyor, yarın da
birlikde top-
lantı var

Kadınlara mebusluk hakkının
verilmesi üzerine dün sabah ka-
dımların Beyazıt ve Taksim mey-
danlarında büyük teşahüratta bu-
lunduklarını yazmıştık. Dünkü te-
zahürat esnasında Şehir meclisi a-
zasından Bayan Nakiye de Beya-
zitte heyecanlı bir hitabe irat et-
miş ve şöyle haykırmıştır:

— Bugün ne kadar mütehassis
olduğumu, ne kadar sevinç ve kı-
vanç duyduğumu söyleyecek keli-
me bulamıyorum. Ben bu meyda-
nın çok kara günlerini gördüm.
Fakat bugün Türk kadını bu mey-
danda kendisine verilen hakka te-
(Devamı 2 inci sayıfada)

Bu da bir türküsü

Sosyalistler taş-
ladı, papazlar
haç çıkardı

Sosyalistler kaçtı,
papazlar kıpırdamadı

Paris, 5 — Londernodan ge-
len bir telgraftan öğrenildiğine
göre burada papazlarla sosyalist-
ler arasında mühim bir hadise
olmuştur.

Bir sosyalist muharririn kato-
likler aleyhinde yazdığı bir tiyat-
rodan çıkan gürültü, binlerce ka-
tolik papazının toplanmasına ve
büyük bir nümayiş yapmalarına
sebep olmuştur. Nümayişte bu-
lunanların söylediklerine bakılır-
sa böyle bir nümayiş ehli salıp
harplerindenberi görülmemiştir.

(Devamı 4 üncü de)

(Devamı 4 üncü de)

Vladivostokun genel görünüşü

Sovyetlerden Vladi- vostoku istiyorlar Japonlar bu şehrin Sovyetlere mı olmadığını söylüyorlar

Moskova, 3 — Tokyoda çıkan
resmî Koitsa gazetesi yeni ve bü-
yük bir heyecanla karşılanan bir
makale neşretmiştir.

Akiyama imzasını taşıyan bu
makalede deniyor ki:

"Bu harp çok şiddetli
ferlerini makul bir fiyatla Mançu-
ri devletine sattı. Mançuri dev-
leti bunun bedelini altı taksitte
ödeyecektir.

Bu hat Rusyanın elinden çık-
tıkları sonra Vladivostok şehri -

nin Rusya için ne iktisadî, ne de
harbî bir kıymeti kalmamıştır.
Rusya eğer Japonlarla anlaşmak
ve dost olmak istiyorsa bu şeh-
ri de Mançuri hükûmetine birkaç
tasitte satmalıdır...

Rusyanın Japon denizinde ve
bütün Asyada en büyük ve en
ehemmiyetli müstahkem şehri
olan Vladivostokun istenmesi bü-
tün Rusyada büyük bir tesir yap-
mıştır.

İş metinglere kadar varacak mı?

Papas elbisesi yasası Lozan
andlaşmasına zımî

Çaldarisin beyanâtı

Atina, 7 — Yunan Başbakanı
M. Çaldaris, rûhânî kisve hakkın-
da Türkiye Büyük Millet Meclisi
tarafından kabul edilmiş olan ka-
nun lâ'ihâsından bahsederek be-
yanatda bulunmuşdur. M. Çal-
daris bu beyanatı, gerek matbuat ve
gerek muhacirler tarafından koparı-
lan gürültüler üzerine yapmış-
dır.

Başvekil beyanatının başında
 demiştir ki:

"— Bu tedbir den doğan mese-
lenin biri dinî, diğeri hissi iki cep-
hesi vardır. Meselenin dinî cephesi
cübbesiz âyinin manası olmaması-
dır. Hissi cephesi de ortodoks
Rumların dinî an'ane'lerine göre
rûhânî kisveye karşı besledikleri
hürmet ve muhabbetidir.

İşin ehemmiyetini müdrük olan
Yunan hükûmeti, iki cepheden de

(Devamı 4 üncü de)

Hapishane değil Nazi fabrikası

Viyanada hâlâ hapsedilib de
tahliye edilmeyenler var

Viyanada yakalanan Naziler kamplarda

Viyanada muhtelif sebeplerle
hapse konulmuş olan siyasi suç-
luların yavaş yavaş tahliyesine
başlanmış olduğu haber verili-
yor. Fakat bunların hepsi dışarı
brakılmış değildir.

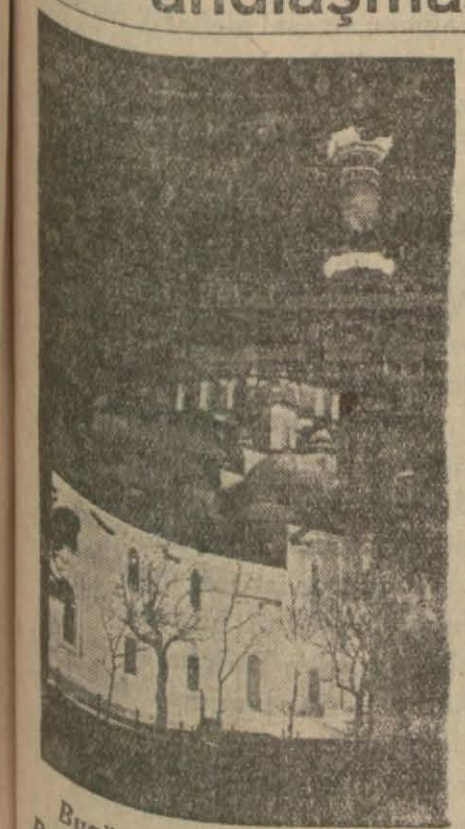
Siyasi mahkûmlardan büyük
bir kısmı, bundan dokuz ay ev-
velki şubat hadisesi, gene mühim
bir diğer kısmı da dört ay evvel-

ki, başvekilin öldürülmesiyle ne-
ticelenen temmuz hükûmet dar-
besi hadisesi dolayısıyla yatmak-
tadırlar.

Aradan bu kadar zaman geç-
miş olmasına rağmen mühim bir
siyasi kafilesi hâlâ hapishaneler-
de ve temerküz kamplarında bu-
lunmaktadır.

(Devamı 4 üncü de)

(Devamı 4 üncü de)

Bugün Ramazanın biridir. Bu
Ramazanda mahyalar öz türkçe
herli vazlar verilecektir.
Müslüman okuyucularımızın
mübârek Ramazanlarını kutlula-
rız.

HABER İstanbulun En Çok
Okunan Gazetesidir

Sar meselesi

Fransa - Almanya anlaşmasına doğru bir adım mı?

Netice Almanya lehine çıkarsa Fransaya ne kadar tazminat verilecek

Fransa ile Almanya arasında bir müddettenberi görüşülen meselelerden en dikenlisi Almanyanın tasarrufundan asla vazgeçmeyeceğini evvelce söylediği ve Fransanın muhalefeti üzerine bilâhare umumî reyle mukaddarının tesbit edilmesi kararlaştırılan Saar havzası olduğu malumdur. Bu meseleye bağlı bir çok siyasi, hukukî, mali, teknik vesaire cihetleri hal için bir kaç toplantı yapmış bulunan ve nihayet bu ayın üçünde bir protokol imzalamak muvaffakiyetini elde eden Saar Komitesi Konseyi Romada faaliyettedir.

Ulaştırma tavassutundan dolayı İtalyanın bir gurur gibi telâki ettiği ve fakat pek fazla da ehemmiyetinin büyütülmesi gerekmiyen bu protokol mucibince, Almanyanın Saarı iade etmek veya etmemek maksadıyla evvelce kararlaştırılmış umumî rey, neticesine göre, Almanya lehine çıktığından Fransaya Almanyanın ne vereceğinin ve ne tanıyacağı ana hatları tayin edilmiştir. Gazeteler rivayeti, umumî rey Almanya lehine çıkarsa Fransaya, Saar kömür madenleriyle dört şimen-diferi için 900 milyon halen Saarı idare eden hükûmet komitesiyle olan konturatosu veçhile, ağızları asıl Fransız toprağında bulunduğu halde Saar havzasına lâğımları dallanan kuyuları ve imtiyazın feshi için bir Fransız şirketinin hakkı olan 45 milyon; madenler üzerindeki ipotek vesaire için 30 milyon Fransız fransı verilecektir.

Bazı rivayete göre tazminat yekûnu 900 milyon franktır.

Gayet zengin olan hazva madenlerine Fransa, bidayette, 300 milyon frank istemişti. Şimdi konuşulan şartlarda tabiatıyla ödeme tarzı da vardır ki geciktirmek ve beş sene içinde Fransaya 5 milyon ton kömür ve zahire verilerek suretiyle borcun tamamen ödenmiş bulunması şartlarından en başkasıdır.

İtalyan matbuatı bu anlaşmadan hayırlı neticeler çıkabileceğinden memnuniyetini beyan etmektedir. Fransız gazeteleri de en mühimleri protokolün şumülünü inkâr etmemekle beraber Hitler elçisinin bu münasebetle en fazla Fransız hükûmet adamlarını iskandil maksadını güttüğünü, Almanyanın ileride eski Afrika müstemlekelerini istemeğe yelteneceği malinde bir İngiliz gazetesi protokol vesilesiyle ileri sürdüğü Almanyanın bu babtaki çürük niyeti ve silâhlanma müsavatı talebi üzerinde durmak caiz olmadığını yazdıktan sonra, siyaset şerefine tekrar canlanmasi için Almanyanın Milletler Cemiyetine tekrar dönmesini zimnen istediğini de ilâve etmektedir.

İngilizce Times gazetesi, Almanya'da dahili istikrarsızlık ve haricî siyaset istikametsizliği emareleri henüz varken, Fransa ile Almanya arasındaki bir çok meselelerin halline yardım edebile-

ceğini kında endişeye şimdiden mahal kalmadığı iddiasının doğru olmayacağını, Fransanın şimdiden umumî rey neticesinin ne olacağını tahmin ettiğini yazmaktadır.

Anlaşmanın, Alman efkârı umumiyesince, cihan sulhuna doğru hayırlı bir adımdır; Fransa Şark misakına Almanyanın da iştirakini tekrar istiyecek ve fakat bu teşebbüsünden evvel Lehistan'dan misak hakkında cevap bekliyecek imiş. Almanya hariciye nazırının bilhassa memleketinin Milletler Cemiyetine avdetine mü nasebeti olan Reuter İngiliz ajan-sı sualine cevaben yaptığı beyanattaki yumuşaklık kayda şayan nazırının aynı zamanda irad ettiği de, Essen'de Almanya hava gi nukt aşikâr bir tezat ve dolayısıyla büyük bir hayreti mucib olmuştur. Nutkunda hava nazırı hülâsa olarak: "Almanya harp istemez, ancak şerefine toz konduramaz; yalnız bu esas üzerine Avrupa'yı canlandırmak kabildir. Huzur ve selâmet ancak keskin bir kılıç kuşanmakla olabilir. Almanya kargaşalıklara ve harplere sebebîyet veremez. Silâhsız olan bir kimse, daima, silâhlanmış bulunan hücumu düşünür, halbuki silâhlı adam hem kendisini, hem de başkasını korur. Hakikî bir anlaşma zayıf ile kuvvetli arasında değil, müsavi kuvvettekiler arasında olabilir.,, demiştir. Bu itibarla protokol neticeleri hakkın-da kestirme söz söylemek kabil değildir.

Buda bir tür lüsü

(Baş tarafı 1 inci de)

Bir tarafta binlerce sosyalist — Yaşasın Moskova!

Diye bağırırken diğer taraftan binlerce papaz kilise duaları okumakta idiler.

Birden sosyalistler papazların üstüne taş atmağa başlamışlar. Papazlar da derhal bunlara karşı istavruz çıkarmışlar ve başpapaz bütün sosyalistleri aforoz etmiştir.

Nihayet itfaiye ve jandarmalar yetmişler, iki tarafı da dağıtmak için uğraşmışlarsa da bir netice vermemiş. Nihayet itfaiye hortumlarından fışkıran sular sosyalistleri kaçırmış, fakat papazlar iliklerine kadar ıslandıkları halde yerlerinden bile kırmıldamamışlar. Sabaha kadar oldukları yerde dualar okuyarak beklemişler ve sabah çanları çalmağa başladığı esnada yavaş yavaş dağılmışlardır.

Zabıta raporundan anlaşıldığına göre nümayişler neticesinde ikisi jandarjma olmak üzere yirmi beş kişi yaralanmıştır. Birçok kimseler tevkif edilmişlerdir.

Çocukları koruyalım

Kış geldi. Kışın soğuşundan ve bu soğuşun getirdiği hastalıklardan yoksuz yuttaşlarımızı korumak hepimiz zihin boynumuza borçtur. Bu borcu ödemek için kullanmadığımız eski çamaşlıklarımızı, çocuklarımızın eskilerini Çocuk Esirgeme Kurumuna "Himaye Etfal Cemiyeti" verelim.

Bundan bir kaç gün önce birdenbire öldüğünü bildirdiğimiz Arnavütlük Kralı Ahmet Zogonun annesi büyük bir alayla Draçtan Tirana getirilerek gömülmüştü. Son gelen Avrupa gazeteleri Kralın annesinin yukarıya koyduğumuz resmini neşretmişlerdir.

Hapishane değil Nazi fabrikası

(Baş tarafı 1 inci de)

Yakınlarda Brükselde çıkan bir kitabın yapılan bir kaç tahliye de tesiri olmuştur. Bu kitapta, Avusturyadaki mahbusiyet hayatına dair notlar intişar etmekte olduğunu ve Belçika siyasi fırka liderlerinden birinin bir etraflı mukaddemesi bulunduğunu, İngilizce "Manchester Gardiyan", gazetesi yazmaktadır.

"Siyah kitap,, adı verilen bu kitabın içinde yazılanları Avusturya hükûmeti tekzip etmek istemiştir. Fakat kitabın çıkmasını müteakip bir çok mahbus liderler de salıverilmiştir.

Bunlar arasında mahbus sosyalist liderlerinden bir kaç da bırakılmıştır.

Eski sosyal demokrat fırkası mebusu olan ve şubat ayındaki patırtıda karısı öldürüldükten sonra üzerine kara sevda gibi bir hal gelen Alber Sevr de tahliye edilmiş, fakat hapishaneden çıkarılarak timarhaneye götürülmüştür.

Timarhaneye götürülmesi sıhhi vaziyeti dolayısıyla bir zaruret icabıdır. Fakat resmen kendisi serbest sayılmaktadır.

Sosyal demokrat fırkasından iki kadın da serbest bırakılmıştır.

Diğer cihetten temerküz kamplarında bulunan diğer siyasi şüphelilerin sayısı hayli mühimdir. Hele göz altında bulundurulmuş naziler hepsinden çoktur. Altı hafta kadar önce, hapishanede ve kamplarda bulunan nazilerin sayısı 6000 olduğu yazılıyor. Geçen ayın başlangıcında Volersdorf temerküz kampındaki nazilerin 3300 ü bulduğu haber veriliyor. Bundan başka bir kaç yüz nazi de orada burada muhakeme edilmeyi beklemektedirler.

Ayrıca son zamanlarda Tirol ve Stirya'da gene bir takım tevkifler yapılmıştır.

Avusturya temerküz kamplarında göz altında bulundurulmuş Almanlarınki kadar şiddetli davranılmadığı yazılıyorsa da, Manchester Gardiyan muhabiri Avusturya kamplarından birini yakından görenlerden şöyle bir malumat nakletmektedir:

"Vollersdorf kampına alman naziler, girmeden önce yüzde elli nazi idilerse, girdikten sonra

Hitler imparator mu olacak

Operada imparatorun locasında oturması bu şayiayı çıkardı

Moskova, 5 — Almanya propaganda nazırı Göbelsin söylemiş olduğu nutuktaki "tarihini yapmak niyetinde olan bir hükûmetin büyük ve cüretkâr kararlar vermesi lâzımdır. Almanya şimdiye kadar tarihte görülmemiş bir iş yapacaktır.,, sözleri burada geniş dedikodulara sebep olmaktadır.

İyi menbalardan haber almakla meşhur bir mahfelde söylendiğine göre Almanyanın yapacağı bu cüretkârane hareket, Hitlerin resmen imparator ilân edilmesi-dir.

Bu iddiayı isbat etmek için malûmat veriliyor:

Geçen hafta Berlinde operasında meşhur tenör "Jan-pura,, Toska operasını oynatmış Hitler ilk defa olarak oyunu imparator Kayzer Vilhelmin casından seyretmiştir.

Alman devlet reisi şimdiye kadar daima parterde otururdu. Bu locaya imparatorun kaçması danberi şimdiye kadar hiç kimse oturmamıştı.

Sovyet Rusyadaki idamlar

(Baş tarafı 1 inci de)

kof, Slatinski, Gurin, Fadeyef, Y. Nikolayevski, Olo, V. Nikolayevski, Vladinorof, Çukanof, Dada-nof, Üstrugof, B. Afanasiyef, Mayorof, A. Ivanof, E. Griger, Çinof P. Antonof, G. Griger, Pozdrof, Dubof, Masyagin, H. Komarof, Moskovada: P. Vasilef, Rumyansef, Posdnakof, Bobrof, Paneha, Setporanof, I. Sidorenko, M. Sidorof, K. Manuhof, Kanxvenatz, N. Ivanovski, Klusevski, V. Sidorenko, Kopalenko, Reçaynenko, Buligin, Rozenberg, Kornitzki, Banuşkin, Zdobonf - Vyetskof, Eymond, Bolkof, Sevastiyanof, Ştakovkin, Sas, Nefedof, Repenko Drutkof, F. Sergeyef, Karnaukof, Kozlof, Habayenko.

Kirofun ölümü duyulur duyulmaz Stalin ile Vorşilof derhal Lenin Grada gitmişler ve cenazenin başı ucunda ilk gece, ilk nöbeti Stalin'le Vorşilof yapmışlardır. Ahali en büyük iki Sovyet adamının süngü ile hazırol vaziyetinde beklediği nâşın önünde büyük tezahürlerle geçmişlerdir.

Kirofun cenazesi Moskovada yapılacak ve cesedi yakıldıktan sonra küllü Kremlinde Leninin yanına konacaktır.

Kızıl meydanda matem mitingi

Moskova, 7. (A.A.) — Kirofun cenaze merasimi münasebetile Kızıl meydanda bir matem mitingi yapılmıştır.

Hükûmet ve merkez icra komitesi namına söz alan Molotof, işçi sınıfı düşmanlarının hareketlerini takbih ettikten sonra demiştir ki:

"— İhtilâl şefinin şahsında bizzat ihtilâli kasdeden kurşun bu ihtilâli, ve bolşeviklerin Lenin ve Stalin'in fırkasına olan bağlılıklarını daha ziyade artıracaktır.,,

Sovyet Rusya işçileri namına söz söyleyen Kaganoviç de aynı yolda söylemiş ve Kirofun yolunda öldüğü davayı mutlak surette muzaffer kılmak için işçilerin beslediği sarsılmaz inanı bildirmiştir.

İngiltere ve Mısır

Yeni muahede yapacaklar

Mısır ile İngiltere arasında yeni siyasi bir muahede yapılacağını İngilizce gazeteler yazıyor. Bu muahede, iki memleketin daha dostça münasebetini temin için

İş metinglere kadar varacak

(Baş tarafı 1 inci de)

meseleyi tetkik eylemekdedir. U nı düşünecektir.,,

M. Çaldaris muvafık ve muhalif fırkalar reislerinin iştirakinde bir içtima yapıp yapılmıyacağı hakkında sorulan sorguya cevabı de demiştir ki:

— Kabine ile çalışmalarını bitirileşdiren muvafık fırkalar reislerinin ilk içtimandan sonra muhalif fırkalar reislerinin de davayla ilgili ikinci bir toplantı yapılması kararlaştırılmıştır. Bu içtima bitirilmişdir.

Çünkü hükûmetin varacağı neticelerin tekaddüm etmesi dahi muvafık görülmüştür. Esasen gelecek hafta Mebusan Meclisi toplantılarına başlayacağı cihetle, hükûmet muhalif fırkalar ile daha çok temaslarda bulunacaktır.,,

Yunan Başbakanı, Dışbakan M. Maksimosun istifası şayielerinden haberi olmadığını ve bu madda vakkat ayrılışın istifa olduğunu zannetmediğini ilâve etmiştir.

Başvekilin Dışbakanı hakkındaki bu ihtiyatkârane beyanına rağmen siyasi mahafil, M. Maksimosun Türk - Yunan münasebetinin aldığı son şekilden dolayı istifasını tacil ettiği ve ahvalin bulundukları mecradan sonra Dışbakanın bulunmadığını söylüyorlar. Diğer bazı mahafil ise Maksimosun kabineden uzaklaştırılmasının evvelce kararlaştırıldığını bulunduklarını söylüyorlar.

Mebus Kunduros ile diğer mebuslar, Meclis başkanlığına verdikleri şiddetli bir taktirde hükûmetten izahat talep ediyorlar.

Kunduros istizah taktirinde hib cübbelerinin haricde giyilmemesini meneden Türk kanununun, kalliyelelerin tanınmış hukuk dokundukunu ve Lozan anlaşmasının bu hususdaki hükümlerine aykırı bulunduğunu iddia ediyor.

Atina, 7 — Muhacirler nezdinde beyannameden sonra yapılacak mitingleri tertibine çalışıyorlar. Bunnula beraber bu ana kadar hükûmetten izin alamamışlardır. Meselenin sokaklara dökülmesini istemiyen hükûmetin bu mitingleri menedeceği zannediliyor.

YENİ ÇIKTI
Gorio Baba
Fiatı 100 kuruş